

V Krpinu v Begunjah je bilo v minulih dneh več prireditve, osrednja pa je bila v petek, 4. julija, dopoldne. Med gosti so bili član republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga, predsednik zboru združenega dela republiške skupščine Štefan Nemeč, predstavniki medobčinskih in gorenjskih občinskih družbenopolitičnih organizacij ter drugi.

Leto XXIII. Številka 51

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

Begunje – slovenski simbol bolečine in odporosti

Ob 30-letnici osvoboditve so bile v minulih dneh v Krpinu v Begunjah številne prireditve, osrednja pa je bila 4. julija, na kateri se je zbralo prek 5000 borcev, aktivistov in občanov Gorenjske – Slavnostni govor je imel Martin Košir

Begunje z nekdanjimi zločinstvi zidovi kaznilnice so bile v minulih dneh prizorišče številnih prireditv ob 30-letnici osvoboditve. Begunjsko graščino so med vojno nacistične horde in domači izdajalci spremenili v

múčilnico najboljših sinov in hčera slovenskega naroda. To je bil zbirni center mnogih talcev, ki so jih streljali na kaznilniškem dvorišču, v dolini Drage, bližnjem Koverju, Kranju, Tržiču, Škofji Loki in še mnogih

Slavnostni govor na osrednji proslavi je imel Martin Košir

drugih krajin Gorenjske, dokler ni tik pred koncem vojne Kokrški partizanski odred pod vodstvom komandanta Janka Prezla-Staneta na dramatičen način osvojil graščino in osvobodil 632 zapornikov. Prek 12.000 talcev je bilo tu zaprtih v 821 sojih nacisti odvedli v smrt, 4448 pa v razne druge zapore in taborišča smrti. Begunje so tako slovenski simbol bolečine in odpornosti izpred 30 let.

Slovesno se je ta kraj v minulih dneh spomnil takratnih dogodkov. Že v četrtek zvečer so se s koncertom ansambla bratov Avsenik začele prireditve. Mla-

V bogatem kulturnem programu so v petek dopoldne sodelovali združeni pevski zbori radovljiske občine, godbe na pihala, recitatorji delavske univerze, harmonikarski orkester glasbene šole in ansambel bratov Avsenik.

dinci in mladi teritorialci, ki so zaprisegli, so postavili tabor, zakurili kresove in prižgali sveče na grobiščih talcev. Nekaj tisoč občanov sér je zbralo že ta večer na prireditvi.

Petek, 4. julija, zjutraj je naznanil lep dan. Že zelo zgodaj so se v Begunjah začeli zbirati praporčaki, spomeničarji, borce Kokrškega in Jeseniško-bohinjskega odreda, aktivisti, predstavniki različnih organizacij, predstavniki JLA in delovni ljudje in občani z vse Gorenjske. K svečano okrašenemu prireditvenemu prostoru v Krpinu je malo po deveti uri dopoldne krenila povorka, na čelu katere so bili praporčaki in narodne noše. Stevilni obiskovalci so toplo pozdravljali borce Kokrškega in Jeseniškega odreda, pripadnike teritorialnih enot, gasilce, športnike, taborinike in druge v sprevodu. Tuk pred začetkom osrednje svečanosti, ki so se je udeležili član republiške konference SZDL Franc Kimovec-Ziga, predsednik zboru združenega dela slovenske skupščine Štefan Nemeč, komandant JLA generalpolkovnik Milan Daljevič, sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kejzar, predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Vavlje, predstavniki gorenjskih občinskih skupščin in družbenopolitičnih organizacij in drugi, so na prireditveni prostor doskočili padalci Alpskega letalskega centra Lesce.

Osrednja svečanost, na kateri se je zbralo prek 5000 borcev, aktivistov in občanov Gorenjske, je začel predsednik občinske konference SZDL Radovljica Franc Jere. Poudaril je, da so Begunje vsem Slovencem velik in bolj spomin, ki ga moramo ohraniti, da bo boži znali ceniti to, kar imamo in to kar se danes dogaja v svetu. Slavnostni govor pa

Kranj, torek, 8. VII. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Se posebno toplo so bili pozdravljeni preživeli borce Kokrškega odreda s komandantom Jankom Prezjem-Stanetom.

Praporčaki, preživeli borce Kokrškega in Jeseniško-bohinjskega odreda, aktivisti, predstavniki teritorialnih enot, pripadniki JLA, predstavniki organizacij in društev ter številni občani Gorenjske so napolnili prireditveni prostor v Krpinu.

je nato imel član CK ZKS in namenik zveznega sekretarja za notranje zadave Martin Košir.

Rekel je: »O težkih časih za zdoviti begunjskih celic, pa tudi o času herojstva in odpora, priča danes muzej talcev, v katerem je shranjeno bogato gradivo, ki našim ljudem, predvsem mladini, in tudi tujcu, govorji o nepozabnem trpljenju našega naroda. Toda ne samo o tem. Hkrati opozarja vse tiste fašistične in na-

Nadaljevanje na 2. strani

jubilejna
m e š a n i c a

BRAVO

netto
100g

ŠPECERIJA
BLEDS

Naročnik:

Partizanska magistrala

Predsednik odbora za gradnjo partizanske magistrale, prvi komandant slovenske partizanske vojske in član sveta federacije Franc Leskošek-Luka je v nedeljo predal namenu 20 km dolg odsek partizanske magistrale od Ruteče vasi skozi Črnomelj do Adleščev. S tem so prebivalci Črnomaljske občine proslavili 30 let svobode in občinski praznik.

Kardelj v domovini

V soboto popoldne je dopoval v domovino član predsedstva SFRJ in član predsedstva CK ZK Edward Kardelj, ki se je na povabilo predsednika socialistične republike Romunije in generalnega sekretarja Nicolae Ceasescuja mudil nekaj dni na prijateljskem obisku v Romuniji. Pred tem je obiskal tudi Češkoslovaško in Madžarsko.

Na letališču Otopeni se je od Edvarda Kardelja poslovil predsednik romunske vlade Manea Manescu. Na letališču Brnik pa so ga pozdravili Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, France Popit in dr. Marijan Brecelj.

Položaj žensk je stvar vse družbe

Jugoslovanska država delegacija, ki se je v Ciudad Mexico udeležila konference OZN ob svetovnem letu žensk in jo je vodila Vida Tomšič, se je konec preteklega tedna vrnila v domovino. V razgovoru s časnikarji je Vida Tomšič povedala, da je konferenca potrdila, kar pri nas že dolgo poudarjamo, da je položaj žensk in njihova enakopravnost stvar vse družbe. Pokažalo se je, da tega ni mogoče rešiti z novimi zakoni, ampak je to problem novih gospodarskih odnosov v svetu in spremembe družbenih struktur v posameznih državah.

Samo 100 km na uro

11. julija bo začel veljati odlok ZIS o splošni omejitvi hitrosti potniških vozil in motociklov na vseh javnih cestah zunaj naselij. Izjema so samo avtomobilske ceste. S tem odlokom se hitrost potniških vozil na vseh cestah I. in II. reda omejuje na 100 km na uro in na drugih javnih cestah 80 kilometrov na uro. Ceste, za katere velja predpisana omejitev, bodo opremljeni z ustreznimi prometnimi znaki, prekoračenje te hitrosti pa bo voznike veljalo 100 dinarjev. Za ostala vozila veljajo dosedanje omejitev hitrosti.

Velika škoda

Nedavna neurja so tudi v Vojvodini naredila veliko škodo. Zato sta se štaba civilne zaštite v Vršcu in Beli Crkvi lotila ukrepov s katerimi bi odpravila ali vsaj omilila posledice, ki jih je povzročila povodenj. V Vršcu so klorirali vse vodonake na poplavljene območjih in cepili okrog 70 odstotkov prebivalstva. V Beli Crkvi pa so ugotovili, da je voda zalila 1130 hiš in drugih objektov. Od tega se je 13 hiš podrla, 35 pa jih je nevarno razmazanih in niso več primerne za bivanje. Na poplavljene območje je neuporabnih tudi več kot 1400 vodonjakov in ima štab civilne zaštite velike skrbi s preskrbovanjem prebivalstva s pitno vodo.

Čestitka ob 7. juliju

Včeraj je srbsko ljudstvo praznovalo dan vstaje. Ob tem prazniku je predsedniku predstva SR Srbije Dragoslavu Markoviču poslal čestitke tudi predsedniku predstva SR Slovenije Sergej Kraigher.

Pred začetkom svečanosti so na prireditveni prostor doskočili padalcii Alpskega letalskega centra Lesce Miha Zupan, Pavel Ješe, Milan Bizjak, Drago Milek, Srečo Medven in Janez Šolar.

Prijetna so bila tudi srečanja med internirankami in nekdanjimi zapornicami.

Mladinci radovljiske občine so v Krpinu postavili mladinski tabor, kjer so imeli več prireditve. V soboto popoldne so med drugim organizirali mladinski kviz, skupaj s pripadniki JLA pa prikazali napad na tabor in obrambo.

Begunje – slovenski simbol bolečine in odpornosti

Nadaljevanje s 1. strani

cistične sejalce smrti, da delajo račun brez krčmarja, ko tudi danes na najrazličnejše načine poskušajo ogroziti suverenost Jugoslavije... Nikomur ne bom dovolili, da se dotakne česarkoli, kar smo v zgodovini plačali s krvjo!...«

Potem je govoril o naših družbenih dosežkih in opozoril na uresničevanje ustave. Poudaril je, da pri uresničevanju nekaterih ukrepov na področju ekonomski stabilizacije še vedno prevečkrat čakamo na posege državnih organov. »Ta odnos moramo spremeniti. Državni organi morajo vse bolj postajati ustavno sredstvo v rokah vseh delovnih ljudi in občanov.« Nauzdnej je pa svoj govor končal z mislijo, da je treba vložiti še večje napore v družbeno planiranje, ker je od tega, kakšen bo plan in kako ga bomo uresničili, odvisna boljša bodočnost in naš družbeni in osebni standard.

Na lepo urejenem prireditvenem prostoru, za kar je poskrbelo trgovsko podjetje Murka Lesc, za pogostitev pa Veletrgovina Šperacija Bled, je nato stekel bogat kulturni program, v katerem so nastopili pihalni orkester JLA Ljubljana s solistoma Francem Javornikom in Jankom Lenarčičem, godbe na pihala jeanskih železarjev, iz Gorij in Lesc, združeni pevski zbori radovljiske občine, recitatorji dežavne univerze, harmonikarski orkester glasbene šole in ansambel bratov Avsenik. Nato je sledil

dilo veselo rajanje, igral pa je ansambel Gorenje.

Prireditve so se nadaljevale tudi v soboto in nedeljo. V mladinskem taboru so imeli v soboto kviz tekmovanje in prikazali so napad na tabor ter obrambo. Zvečer pa sta občinska konference ZSMS Radovljica in garnizija JLA Bohinjska Bela pripravili svečano akademijo 30 let v svobodi. V kulturnem programu, ki ga je režiral Božo Sprajc, so nastopili mladinski ženski pevski zbor občine Radovljica, slovenski študentski orkester, ansambel garnizije JLA Škofja Loka, harmonikarski orkester radovljiske glasbene šole, recitatorji in prvak SNG Ladko Korošec. V nedeljo zvečer pa je DPD Svetoda podart uprizorila partizansko drama Vida-Staša, ki jo je zrežiral Ivan Erzen.

A. Žalar
Slike: F. Perdan

Skrbne priprave na proslavo v Dražgošah

Priprave na proslavo v počastitev 30-letnice osvoboditve v Dražgošah, ob tej priložnosti bo položen tudi temeljni kamen za spomenik dražgoški bitki, so v polnem teku.

Dražgoške proslave, ki bo na dan vstaje slovenskega naroda – 22. julija, se bodo poleg številnih drugih obiskovalcev udeležili tudi borce domačih enot: Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Cankarjevega bataljona, Udarnega bataljona XXXI. divizije in gorenjskega vojnega področja.

Slavnostni govornik na proslavi

Kranj

V Kranju se je v sredo, 2. julija, sestal na 56. seji izvršni svet občinske skupščine. Obravnaval je osnutek družbenega načrta občine za obdobje 1976–1980 ter poročilo o delu izvršnega sveta in programu za naprej.

Danes dopoldne se bo na deseti redni seji sestalo predsedstvo skupščine gorenjskih občin. Razpravljali bodo o problemih pri realizaciji obstoječega programa cest in o oblikovanju stališč Gorenjske do izhodišč novega srednjoročnega obdobja izgradnje cest v Sloveniji.

Jutri opoldne bo v Kranju osma seja občinske konference zveze komunistov. Ocenili bodo družbenoekonomske in politične razmere ter delovanje komunistov v občini ter sprejeli družbeni dogovor o osnovah in merilih za določanje osebnih dohodkov in drugih prejemkov delegatom in voljenim ali imenovanim funkcionarjem.

A. Ž.

Radovljica

Včeraj popoldne je bila v Radovljici deseta razširjena seja občinske konference zveze komunistov. Ocenili so družbenopolitične in samoupravne razmere v občini, razpravljali o dopolnitivu statutarne sklepa in izvolili namestnika sekretarja ter člane komiteja občinske konference zveze komunistov.

V četrtek popoldne se bo v Radovljici sestala skupščina občinske zdravstvene skupnosti Radovljica. Obravnavali bodo pripombe na samoupravne sporazume o vrstah in obsegu pravic iz neposrednega zdravstvenega varstva in drugih pravicah iz zdravstvenega zavarovanja, o enotnem najmanjšem obsegu denarnih nadomestil v povračil, o opredelitvi osnov za nadomestilo osebnega dohodka in o načinu usklajevanja nadomestil osebnega dohodka z dejanskim gibanjem osebnih dohodkov v Sloveniji in pripombe na samoupravni sporazum o prispevkih uporabnikov zdravstvenega varstva k stroškom za posamezne oblike zdravstvenega varstva in o oblikah zdravstvenega varstva, za katere zdravstvena skupnost krije stroške le deloma. Na dnevnem redu je tudi razprava o problematiki zobozdravstvene službe in o programu varčevanja združenega zdravstvenega doma Jesenice.

A. Ž.

Škofja Loka

V Škofji Loki bo jutri ob 16. uri skupno zasedanje zborna združenega dela in zborna krajevna skupnost. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: odobritev zapisnika zadnjega skupnega zasedanja in poročilo o izvršitvi sklepov s tega zasedanja, predlog odloka o spremembah odloka o spremembah zazidalnega načrta za zazidalno področje Podlubnik za drugo etapo, predlog sklepa o najetju posojila pri Cestnem podjetju Kranj in SGP Tehnik Škofja Loka za komunalna dela v krajevnih skupnostih, predlog sklepa za razdelitev sredstev namenjenih za finančiranje nekaterih posameznih in skupnih potreb krajevnih skupnosti v letosnjem letu, predlog za izdajo soglasja k statutu samoupravne interesne skupnosti na preskrbovalnem območju, volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja.

Danes ob 16. uri bo v Škofji Loki 6. seja občinske konference ZK Škofja Loka. Člani konference bodo na njej ocenili družbenopolitična in gospodarska gibanja po 4. seji CK ZK Slovenije, sprečevali o dopolnitivih statutarne sklepa občinske konference ZK Škofja Loka ter poslušali poročilo komisije za družbenopolitične odnose in idejne probleme o položaju in problematiki izobraževanja in vzgoje odraslih v okviru delavske univerze.

-ig

Tržič

V sredo dopoldne je bila v Tržiču seja predsedstva občinske konference SZDL, na kateri so razpravljali o informaciji z zasedanja predsedstva CK ZK, ki je obravnavalo gospodarski položaj pri nas, uresničevanje stabilizacije ter ukrepe, ki jih je nujno potrebno sprejeti. Na seji so imenovali koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti pri uresničevanju ciljev družbenoekonomske politike v letosnjem letu. Koordinacijskemu odboru predseduje predsednik občinske konference SZDL Marjan Jaklič. Popoldne pa je bilo o tej problematiki posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine, direktorji, predsedniki delavskih svetov, predsedniki osnovnih organizacij in stalinovih aktivov ZK iz organizacije združenega dela. Dogovorili so se, da bodo organizacije združenega dela posredovale koordinacijskemu odboru gospodarska poročila za letosnjih prvih pet mesecev, kjer bo veljala posebna pozornost gibanju cen, zaposlovanju in skupni ter splošni potabi. Razen tega bodo delovni kolektivi seznanili koordinacijski odbor s posebnimi analizami izvoza in uvoza. V analizah ne bodo upoštevani le letosnjih podatki, temveč tudi ugotovitve iz preteklih treh let. Informacija z zasedanja predsedstva ZK je bila posredovana in obravnavana tudi na posvetovanju sekretarjev osnovnih organizacij in stalinovih aktivov ZK, ki so se sestali na izredni seji.

-jk

Velik odziv krvodajalcev

Tridnevna krvodajalska akcija v Škofji Loki je lepo uspela. Dragoceno tekočino je darovalo kar 1149 krvodajalcev, ali 54 več kot lani. Velika večina podjetij in ustanov je pokazala za akcijo mnogo razumevanja. Že po tradiciji pa so se najbolj izkazali: ABC, Alpetour, EGP, Gradiš, Kroj, LTH, Nama, Odeja, Šešir, Termika, Zdravstveni dom in drugi. Za OZD Jelovica bo krvodajalska akcija pripravljena posebej.

Kot posebno zanimivo velja omeniti, da je Leopoldina Bizovičar s Trate tokrat darovala kri že devetnajstidesetič, da je bilo mnogo takih, ki so doslej dali kri že trideset ali večkrat, še posebno razveseljivo pa je to, da se je za humano dejanje odločilo tudi mnogo mladih, takih, ki so se tokrat prvič vpisali med krvodajalce.

Včeraj se je krvodajalska akcija začela v Zeleznikih. V tem kraju se bo nadaljevala tudi danes in jutri. V četrtek, 10. julija, bo akcija v Žireh, v petek, 11. julija, ter v soboto, 12.

-jk

V četrtek podpis družbenega dogovora

Minuli teden so bile v kranjski občini končane javne razprave o programu gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih. V razpravah je sodelovalo okrog 26.000 zaposlenih, ki so v veliki večini predloženi program podprt. Odbor za podpis družbenega dogovora o združevanju sredstev za gradnjo družbenih objektov je zato ugotovil, da pooblaščeni predstavniki organizacij združenega dela in temeljnih organizacij združenega dela ter krajevnih skupnosti lahko podpišejo družbeni dogovor. Podpis družbenega dogovora bo v četrtek, 10. juliju, ob 13. uri v sejni dvorani kranjske občinske skupščine.

A. Ž.

Opravičilo bralcem

V sredini številki Glasa nam je na 6. strani pošteno zagodel tiskarski škrat. Zamenjal je namreč podpis pri spodnjih treh slikah z vojaško vajjo v Selški dolini. Bralcem in pri zadetim se za neljubo napako opravičujemo.

Uredništvo

OD 30. VI. '75 DALJE

VELIKO

ZNIŽANJE

CEN. OBUTVI V **329** POSLOVALNICAH
SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA
OBUTNENE INDUSTRIJE

Razgibano kulturno življenje v Retečah

V zimskem času in v prvih spomladanskih mesecih se je v Retečah pri Škofji Loki zvrstilo kar lepo število kulturnih prireditev in srečanj. Med najpomembnejšimi kulturnimi dogodki brez dvoma velja omeniti nastop ansambla ljubljanske opere v dvorani domačega kulturnega doma. Ljubljanski umetniki so se gledalcem predstavili z delom Don Pasquale. V Retečah pa je gostovala tudi ekipa RTV Ljubljana s priljubljeno oddajo Koncert iz naših krajev. Sezona se je sklenila s koncertom moškega pevskega zbora KUD Janko Krmelj iz Reteč ter nastopom domačega tamburaškega orkestra Bisernica. Ob tej priložnosti so najprizadenejši kulturni delavci, dolgoletni pevci v zboru, prejeli Galusove značke. Povedati je potrebno še to, da so prizadevni Retečani pripravili tudi izredno uspešno proslavo v počastitev 100-letnice jugoslovenskega Rdečega križa.

Program kulturnih prireditev je bil torej izredno skrbno sestavljen, žal pa je nekaterim nastopom prisostvovalo zelo malo gledalcev.

F. Rant

V galeriji Prešernove in Mestne hiše v Kranju so minulo sredo, 2. julija odprt razstavo »Slovensko slikarstvo od baroka do impresionizma«. Nekaj desetin skic, ki jih je Kranjčanom posredovala Narodna galerija Ljubljana, predstavlja povzetek razvoja slikarstva v Sloveniji od začetka 18. stoletja do prvih desetletij našega stoletja. Razstava bo odprta do 31. julija letos. (-ig)

- Foto: F. Perdan

Koroški Mladje bodo poslej izhajali štirikrat letno

Odlikujejo jih angažirani literarno-kritični zapisi ter dinamičen, moderen slog izražanja

Mladje, revija za literaturo in kritiko, ki jo izdaja istoimenski klub slovenskih književnikov v Celovcu in o kateri smo že večkrat pisali, bo v prihodnjem namesto dvakrat izhajala štirikrat letno. To je ena izmed bistvenih sprememb, sporočena javnosti v 17. številki časopisa. Prav v minulih dneh pa naj bi izšel že 18. zvezek. Ampak o njem kdaj drugič.

Mladje so v očeh nas v Sloveniji zanimali predvsem kot okence, dobrodošlo spričo možnosti, da skozenj vsaj bežno spožnamo in ocenimo literarna stremljenja in iskanja dolgenega kroga pisočnih rojakov, ki se očitno trudijo biti angažirani opazovalci, kritiki in anatomji sedanjega koroškega trenutka in ki jim namera tudi lepo uspeva. Moderen, prečesen, jednat, a vseeno bogat slog izražanja in dosledno opredelen, čeprav ne nujno zmeraj popolnoma izenačen pristop k aktualnim dogajanjem - onkrat Karavank pričata, da slovenčini tam vendarle še ni usojeno okosteneti ter nazadovati v jezik, nesposoben žlahtnega izpovedovanja misli.

Ce izvzamemo obseg, so Mladje 17 povsem na nivoju svojih predhodnikov. Uvodnemu prispodobičnemu eseju »Osja parabol« Janka Messnerja sledi Janka Pötscha jedka »Koroška basen«, ki jo dopolnjuje »Karikatura v besedah« istega avtorja, karikatura, uperjena zoper pi-

I. G.

Srednjeročni načrt razvoja kulturne dejavnosti

Na četrti seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica, ki je bila 27. junija, so razpravljali o osnutku usmeritve kulturne dejavnosti v Sloveniji za obdobje 1976 do 1980. Gradivo je poslala v javno razpravo republiška kulturna skupnost in je o njem že tekla beseda na regionalnih posvetih. Priprome nanj pa morajo dati še vse občinske kulturne skupnosti.

Na seji izvršnega odbora radovljiske kulturne skupnosti so imeli vrsto pripombe. Niso se strinjali s poslošenimi načeli o možnostih razvoja in pogojih kulturnih dejavnosti v občinah. Osnutek predvideva previsok letni porast kulturne dejavnosti (20 odstotkov), kar ni v skladu s smernicami o planiranju družbenega proizvoda, ki predvidevajo letni porast za 7 do 8 odstotkov. Skratka, instrumenti za povečano skupno porabo oziroma osebno porabo delavcev v združenem delu za kulturne namene niso jasni. Izpuščeno je tudi načrtovanje kulturne akcije, ki sta jo že 1971. leta začela republiška konferenca SZDL in republiški svet zvezne sindikatov.

Največ pripombe na terenu (v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela) je bilo na račun investicij v kulturne objekte. Izpuščene so potrebe oziroma naložbe v tako imenovanih razvitih podjetjih občinah, kamor spadajo tudi gorenjske. Prav tako avtorji osnutka niso statistično, s številkami in tabelami utemeljili tekstualnega dela predvidenega porasta posameznih zvrsti kulturne dejavnosti. Zato takšen predlog srednjeročnega načrta ni sprejemljiv za kulturne skupnosti, še manj pa za delavce v TOZD in občane v krajevnih skupnostih.

Prizadevni tamburaši

V okviru DPD Svoboda Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici že vrsto let uspešno deluje mladinski tamburaški zbor. Člani zborna so v glavnem mlađi, ki obiskujejo osnovno šolo v Bohinjski Bistrici. Zbor redno nastopa na različnih proslavah in prireditvah pod vodstvom prizadevne profesorja Egona Miheliča.

B. B.

Kulturno društvo Bled tudi v Australiji

Predobno kot v Essnu v Zvezni republiki Nemčiji so pred kratkim tudi naši izseljenci v Avstraliji v glavnem mestu Tasmanije Hobart ustanovili slovensko avstralsko kulturno društvo Bled. V teh dneh sta na obisku v domovini predsednik avstralskega društva Bled Peter Slana in tajnik Pavle Vatovec. S predstavniki KUD Bled sta že navezala stike in se pogovarjala o možnostih za sodelovanje.

JR

ZDAJ ZAORI PESEM O SVOBODI

Velika revija amaterskih zborov iz škofjeloške občine, ki je bila na predpraznični večer, 3. julija, v avli nove škofjeloške osnovne šole Podlubnik, je v celoti izpolnila pričakovanja organizatorjev in občinstva ter dokazala, da petje in glasba v resnici sodita v sam vrh najuspešnejših zvrst kulturnih aktivnosti v komuni. 320 nastopajočih, združenih v 11 vokalnih in instrumentalnih skupin, vrsta odlično zapetih skladb, med katerimi so prevladovale borbene in partizanske kompozicije, ter viharen aplavz poslušalcev pričajo o priljubljenosti tovrstne oblike razvedrila pri ljudeh. Naš posnetek prikazuje moški pevski zbor domačih upokojencev, ustanovljen šele pred dobrim letom dni, pa vendar po kvaliteti skoraj pousem dorasel bolj zanim skupinam, kakršni sta, denimo, oktet Jelovica ter zbor KUD Ivan Cankar Sv. Duh. Pozejmo še, da je predsednik ZKPO Škofja Loka Peter Finžgar pred svečanim zaključkom revije, ko so ob spremljavi pihalnih godb iz Škofje Loke in Žirov nastopili vsi pevci hkrati, najzvestejšim kulturnim delavcem, ki v svetu glasbe vztrajajo že 15 let in več podelil pismene zahvale in priznanja. (-ig) Foto: F. Perdan

Slikar, pisatelj, glasbenik

Jože Peternelj, slikar samorastnik, doma iz Žirov, je danes priznan umetnik. Njegova dela poznavajo doma po vsem svetu. Toda pot do uspehov ni bila lahka.

»Petdeset let mi bo kmalu,« mi je oni dan dejal znani žirovski slikar. »Tule v bližini, na Mavšarjevi kmetiji sem bil rojen. Komaj sem demnajst let mi je bilo, ko sem odšel v partizane.«

Potlej se je mlad fant, mladenič, ki ga je prekalila vojna vihra, zaposilil v Alpini, v znani žirovski tovarni obutve. Tista leta zanj niso bila lahka.

»Že od nekdaj, čisto iz mladih let, sem občutil veselje do slikanja. Resneje pa sem poprijel za čopič še leta 1952. To je bilo takrat, ko sem začel graditi svoj dom. Petnajst let nisem imel posebnih uspehov. Svoja dela sem razstavljal le v domačem kraju, v bližnjem okolici, dlje pa nisem prodrl. Šele po poldrugem desetletju dela sem se lahko predstavil širši javnosti. V Jakijevi galeriji sem razstavljal takrat. Kmalu po tistem sem se spoznal še s hrvaškimi naivci, z mojstri, ki so bili takrat znani že daleč prek naših meja.«

Po tistem je bila Jožetu Peternelju, slikarju samorastniku iz Žirov, pot v svet odprta. Njegova dela so bila razstavljena po ameriških in kanadskih mestih, v Tokiu na Japonskem, po evropskih prestolnicah. In povsod so bila njegova dela izredno ugodno ocenjena.

»Leta 1970 sem pripravil samostojno razstavo tudi v ljubljanski Mali galeriji,« pripoveduje Jože. »To je bila zame izredna čast, saj se taka priložnost ponudi le redkim slovenskim slikarjem. Razstava je bila neverjetno dobro obiskana. No, in po tistem sem prevzel tudi status svobodnega umetnika.«

Pred dnevi je akademski slikar Ivo Šubic na hiši Jožeta Peternelja na Dobračevi pri Žireh naslikal fresko. V Žireh je bila zadnja freska, to je potrebo pripominiti, naslikana pred 103 leti. Njen avtor je praded poljanskega umetnika Iveta Stefan Šubic.

»Ideja za fresko je zorela več kot deset let,« pravi Jože Peternelj. »Zdaj, ko so bile končno možnosti za to, pa se je moja želja tudi uresničila. Toda glavno delo –

predpriprave – so terjale dosti več časa kot slikanje same freske. Zakaj sem se odločil prav za akademškega slikarja Iveta Šubica? Veste, prav zato, ker je to tipičen proleterski slikar in še strokovnjak za slikanje fresk je povrhu! Kot vidite freska predstavlja kmečki par,« pravi umetnik iz Žirov. »Za to sem se odločil predvsem zato, ker sem bil rojen v kmečkem okolju in, ker se motiv kot tak tudi idealno vklaplja v tole naše okolje.«

Za prve dni si je umetnikino na hiši slikarja Jožeta Peternelja ogledalo veliko število ljudi. Kajpak pa je Ivo Šubic tudi med samim slikanjem freske imel mnogo občudovalcev. Akademškega slikarja Iveta Šubica iz Hotovlje pri Poljanah so med delom obiskali domala vsi žirovski šolarji. Potek slikanja freske pa je posnela tudi ekipa ljubljanske televizije.

Jože Peternelj iz Dobraca je pri Žireh pa ni le slikar. Tudi glasbenik in pisatelj je!

»Včasih sem imel celo svoj ansambel,« pripoveduje, »toda danes z glasbo skorajda ni več časa. Fantje, s katerimi smo včasih igrali skupaj, danes nastopajo po drugih glasbenih skupinah. Res

pa je, da se vedno rad primem za pero. Pred enajstimi leti sem, denimo, napisal roman Ubiti zvon, ki pa ga imam še vedno le v svoji knjižnici. Kakih 400 strani, mislim, da bi bila debela knjiga. Trizime sem „pili“ to delo. In tisti, ki sem jim ga dal prebrati, med njimi so bili tudi znani slovenski književniki, so roman ugodno ocenili. Kako sem začel s pisanjem? Veste, med vojno sem bil kurir. Spominov na tiste čase imam veliko. Zato sem najprej napisal nekaj prispevkov za oddajo „Še pomnite tovariši“ na ljubljanski radio. Potem pa sem s pisanjem nadaljeval...«

In kakšni so načrti za prihodnje? Sem nazadnje pobral slikarja samorastnika, Žirovca Jožeta Peternelja.

»Lahko rečem, da se vedno vračam na svojo prvobitno slikarijo. In najbrž sem prav zato uspel. To skorajda ni dvoma. Prav zdaj se pripravljam na razstave v Italiji, za prihodnje leto, za 50-letnico, pa bom pripravil več retrospektivnih razstav. Delati, in še delati, to je vse, in le tako se je moč dokopati do uspeha,« pravi žirovski slikar samorastnik Jože Peternelj. J. Govekar

CENTRAL
GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE · KRAJN

OMR TOZD Gostinstvo n.sub.o.
Central Kranj, n.sol.o.

objavlja na podlagi 9. člena Samoupravnega sporazuma o MRDZD
prosto delovno mesto

1. točaja
v restavraciji Park v Kranju
2. natakarja
v hotelu Kazina na Jezerskem

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za delovni mest izpolnjevati še naslednji pogoji:
a) da so KV ali PK natakarji
b) za obe delovni mest je določeno poskusno delo, ki bo trajalo dva meseca.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti je treba poslati v 15 dneh na naslov: Central Kranj, Maistrov trg 11.

Občinski odbor Rdečega križa Škofja Loka

vabi vse zdrave občane na odvzem krvi, ki bo v občini Škofja Loka od 1. julija do 12. julija 1975

Železniki: 8. in 9. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Železniki
Žiri: 10. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Žiri

Gorenja vas: 11. in 12. julija od 6. do 15. ure v novi osnovni šoli.

GLAS

Torek – 8. julija 1975

Jože Vidic

Prve žrtve črne roke na Jesenicah

Odlomek

TRETJA ŽRTVE: JOŽICA KUNSTELJ-BREDA

Med zaplenjenimi okupatorskimi dokumenti je tudi seznam partizanskih akcij na Gorenjskem od 15. do 20. januarja 1944. leta, v katerem lahko preberemo tudi tole:

»19. januarja 1944 ob 12. uri so sporočili orožniški postajni na Jesenicah, da so na strmem bregu Save pod vasjo Potok v občini Jesenice našli mrtvo 21-letno Jožico Kunstelj. Bila je ustreljena v glavo.«

Kaj se je zgodilo? Jožica Kunstelj, mlado, zalo dekle z Javornika, je bila zapošljena kot administratorka na jeseniški občini. Že od 1942. leta je sodelovala s partizansko obveščevalno službo. Obveščala je terenske aktiviste OF, partizane pod Stolom, na Mežaklji in Jelovici. Črnoroki so jo ugrabili 14. januarja

1944. leta, nekaj minut pred polnočjo. Ko so prišli ponjo, sta bila doma oče in mati. Mati je pozneje pripovedovala, da so v hiši vdrl trije zakrnikani moški v civilnih oblekah, ki so govorili slabo nemščino. Jožici so ukazali, naj gre z njimi na gestapo. Odpeljali so se z avtomobilom. Mati in oče sta po govorjenju ugotovila, da so Slovenci in ne Nemci. Gustlja Stravs in Viktorja Svetina so torej brez besed ubili, Jožico pa so odpeljali v neznanino. Od nje so hoteli izsiliti imena sodelavev OF. Težko je reči, kaj vse so počenjali z njo pet dni. Cimpkov oče s Potokom jo je dobil mrtvo pod vasjo. Okrog vratu je imela ovito električno žico.

Jožica je bila rojena 27. januarja 1922. leta. Ubili so jo teden dni pred rojstnimi dnem. Njen oče Jože je bil delavec v železarni (umrl 1974. leta). Mati Marija je umrla 1957. leta. V družini sta bila dva brata in dve sestri. Njena sestra Marija mi je povedala, da je Jožica nekaj dni pred ugrabitvijo dobila grozilno pismo in letak z narisanou črno roko. Že je pripravila nahrbnik za odhod v partizane, a je čakala še na krojača, da ji sešije hlače.

Kmalu po umoru je bilo črnorokcem žal, ker so jo tako hitro umorili. Od nekega svojega agenta je namreč jeseniški gestapo dobil poročilo, da je Jožica nekaj dni pred ugrabitvijo dobila grozilno pismo in letak z narisanou črno roko. Že je pripravila sestavila spisek domačinov, črnorokcev. Gestapo je besnel; rad bi zvedel, odkod Jožici tako natančni podatki.

Nikjer na Gorenjskem črna róka ni tako divjala kot na Jesenicih in njeni okolici. Nekateri sedelavci OF so dobili tudi po deset grozilnih pisem. Ponekod so črno roko ponoči narisali na hišo, v kateri je stanovala oseba, ki so ji grozili. Da bi partizanskim obveščevalcem in prebivalstvu zmešali sled, so takšna grozilna pisma pošljali tudi sebi, svojim sorodnikom in celo nekaterim članom nacistične stranke. Ljudje so bili zbegani, najsi so bili za Nemce ali partizane.

ČRNROKCI V AKCIJI NA SODIŠČU

Bivšega partizanskega funkcionarja Janka Trojarja so kmalu videli med črnorokci. Prisoten je bil že pri prvem umoru decembra 1943. leta, ki ga opisujem v uvodu knjige. Zvonko, brat ubitega Gustlja Stravs, je izjavil: »Drugi dan je prišel kropit brata Tomažev Peter. Dobro je poznal Sokliča in Trojara. Zaupal mi je, da je prejšnji večer videl, kako se Trojar in Soklič smukata okrog naše hiše. Tudi stric Franc Strav je oba dobro poznal in prepoznał. Soklič brata Gustlja ni dobro poznal, zato se je zmotil in najprej ustavil strica, ter mu izročil listek s črno roko. Trojar je skrit z drevesom opazil Sokličovo zmoto in ga tiho opozoril, da ni pravi. Soklič je vzel listek nazaj, stric pa je odšel v hišo. Ko je prišel brat, so počeli streli. Po moje je brata ubil Soklič, Trojar pa je bil na straži.«

Kako je Soklič prve tri umore opisal na sodišču 1948. leta v Ljubljani in še prej v preiskavi:
Tožilci: »Obtoženi Soklič je kot pripadnik terorističnih formacij gestapa sodeloval pri umorih pripadnikov narodnoosvobodilne vojne. Glede na to razširjam prvo točko obtožnice tako, da je kot pripadnik terorističnih formacij gestapa sodeloval pri umorih pripadnikov narodnoosvobodilnega gibanja in kot pripadnik te teroristične formacije umoril decembra 1943. leta Gustlja Stravs, Viktorja Svetina in januarja Jožico Kunstelj.«

Sodnik: »Obtoženi Soklič Janko, pristopite k sodišču. Kako se zagovarjate glede te razširjene obtožnice?«

Soklič: »Ni res. Likvidator je bil Ludviger z ilegalnim imenom Črt. Ubijal je po nalogu likvidacijskega odseka v Ljubljani, ki ga je vodil major Lesar.«

Sodnik: »Kako je bilo s prvim primerom, ko je bil ubit Strav?«

Soklič: »Tisti večer sem bil res skupaj z Ludvigerjem, toda malo pred tem atentatom sva se ločila.«

Sodnik: »Kaj ste delali skupaj z Ludvigerjem?«

Soklič: »Skupaj z njim sem šel z dela z Jesenic.«

Sodnik: »Ste vedeli, kdo je Ludviger?«

Soklič: »Med četniki je bilo znano, da je Ludviger četniški likvidator za Gorenjsko.«

Sodnik: »Kdaj sta šla skupaj, ob kateri uri?«

Soklič: »Z Jesenic sva šla okrog šestih zvečer. Takrat, ko gredo delavci iz železarne domov.«

Sodnik: »Ob kateri uri je bil Strav umorjen?«

Soklič: »Točne ure ne vem, mislim da je bilo okrog šeste.«

Sodnik: »Kdaj sta se z Ludvigerjem ločila?«

Soklič: »Po šesti uri.«

Sodnik: »Kje je bil izvršen umor?«

Soklič: »Blizu železarne. Jaz sem bil takrat že za ovinkom. To je bilo kmalu po šesti uri.«

Sodnik: »Sodišču je predložen zapisnik o zaslivanju priče Antonia Stravs z dne 13. aprila 1948. leta. Anton Strav, Žirovnica 40, upokojeni železničar, star 70 let, je izpovedal: 22. decembra 1943. leta ob 18.20 je Soklič kot organ gestapa ustrelil na Javorniku mojega sina Avgusta Stravs, ki je bil takrat star 28 let. Navedenega dne sem prišel na Jesenice, da bi si pomeril obliko. Ustavlil sem se pri Brunarju, kamor je prišel tudi sin na večerjo. Nato je šel k nekemu mesarskemu pomočniku, da bi naročil, kaj je treba pripraviti za partizane. Pred Stravovo hišo sta ga čakala Trojar in Soklič. Ubila sta ga s tremi strelji. Tomažev Peter je videl Sokliča hoditi pred hišo, kjer je stanoval sin. Po strelih je videl, kako sta Soklič in Trojar bežala. Soklič je skočil čez Mencingerjev plot. Drugi dan je bil ustreljen Viktor Svetina. Kaj pravite k tej izjavi?«

(Se bo nadaljevalo)

GRADITELJI, VAŠA SEZONA JE TU!

- OKNA 8% POPUST
- VRATA 10% POPUST
- KREDIT DO 20.000 DIN

PRODAJALNA GRADBENEGA MATERIALA

lesnina
KRANJ — PRIMSKOVO

PO ZDRAŽENIH DRŽAVAH MEHIKE

Piše: Milan Krišelj

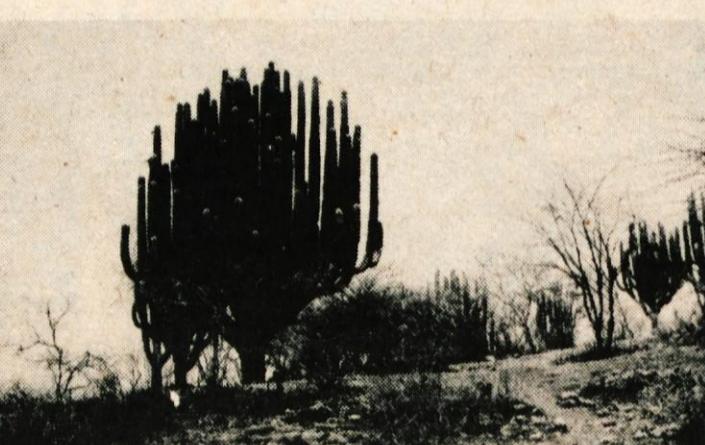
7

Na trgu pred bazilikijo Guadalupe v glavnem mestu Mehike.

prodajalne so kaj preproste. Čez štiri navpik postavljene kole je napravljena streha iz palmovih vej. Streha je samo zaradi sence.

Pod streho pa je naloženo in obešeno sadje, največ je banan, ananasa in sadežev mango. Tukaj smo prvič videli banane, ki imajo samo en sadež dolg skoraj pol metra. To ni ribiška, je resnična. Po okusu so drugačne od tistih, ki jih poznamo. Ob eni takšni stojnici se ustavimo in nakupimo sadja. Čim bolj se približujemo morju, tem bolj pusta in suha postaja zemlja. Drevesa izginjajo, pojavitve se nekakšni pašniki, vendar nismo opazili nobene trave. Kravam in kožam se polagoma pridružijo še bivali. Tu in tam naletimo na intenzivno obdelano zemljo, ki je ali last poskusne zadruge ali pa privatnega velenosestnika, latifundista, kakor jih tukaj pravijo. Končno zagledamo morje. Morje. Zrak se ohladil na znosno temperaturo. Vozimo dalje in pridevemo v mesto Vera Cruz. Čudovito mesto, ki ima izredno lego, lepe moderne stavbe in vile in kar nam je bilo v tistem trenutku najbolj všeč, lepa plaža. Najprej smo zapljali v mesto in pristanisčje, si ogledali ogromne ladje in upali, da

Kaktus, naš večni spremljevalec v sušnejših predelih Mehike. Višino meri približno 10 metrov.

bo med njimi morda tudi kaka jugoslovanska, pa je ni bilo. Nakupimo nekaj razglednic, spominkov in vsak po en klobuk — slamnik, ki nas bo odslej ščitil pred tropskim soncem. Danes smo namreč opazili, da nihče in to prav nihče na deželi ni bil brez slamnika. Ob obali so prodajali očiščene korale vseh mogočih oblik, barv. Bile pa so vse po vrsti velike, prenerodne, da bi jih lahko nosili s seboj. Sravil sem jih le v fotoaparat. Odhitimo na plažo, medtem pa premišljujemo o časi, ko je H. Cortes 1519 prav na tem področju osnoval prvo špansko naselbino na mehiškem ozemlju. Vera cruz pomeni v prevodu pravi križ. Danes je lepo, veliko in snažno mesto z moderno industrijo, univerzo in muzejem, v katerem je prikazana kultura Olmèkov. Pred nami plaža. Takega morja in take plaže še nišem videl. Ne vem, ali se mi je vse tako lepo zdelo le zato, ker mi je bilo nezanosno vroče in bi se vendarle že rad okopal in ohladil v morski vodi ali pa je bilo res tako lepo. No, danes lahko rečem, da je bilo res lepo.

Morje je tukaj plitvo, plaža iz mivke. Pa ne take, ki ti ostaja med prsti, da te potem srbi, ali da se noge udira, ko hodiš pač pa mivke, trde in mehke obenem. Trde, da lahko z avtom voziš po mili volji po njej, in mehke ko bos hodiš in skačeš. Morje pa toplo. Pretoplo. Največja privlačnost pa so valovi. Tisti, ki prihajajo anakomerno, od daleč in jini cvete zgorjni rob, tisti, ki tako lepo in skrivnostno šumijo. Z avtom smo zapeljali kar na plažo. Precej pozno je že bilo, bili smo sami. Hitro smo zabredili v valove in plavalni plavali; prehitro je minilo, moral smo naprej. Ker nas jutri čaka še dolga pot, smo ob odločili, da nekaj časa še vozimo, potem pa bi prespali kar zunaj, nekje ob morju, pod milim nebom v spalnih vrečah. Vožnja zvečer je bila utrujajoča pa tudi nevarna. Vse polno ogromnih ameriških tovornjakov je bilo na cesti. V nekem majhnem naselju se ustavimo, popijemo pivo, nabavimo vodo in mimogrede vidimo, kako si domačini zvečer krajšajo čas z igro »domino». Pri tem so bili zelo glasni, kar kaže na to, da so igrali za denar. Domine so bile bele, iz kamna. Spet naprej. Se nekaj časa se vozimo. Večkrat naletimo na ogenj. Prvič smo bili zelo vznemirjeni, ko nismo vedeli, zakaj gori. Ko pa smo videli, da se domačini v lesih ali slamenih kočah še zmenijo ne za ogenj, ki jim plaplola pravzaprav pred pragom, smo se tudi mi navadili nanj. Slo je namreč za požigalništvo. Tisto požigalništvo, o katerevsmo se učili že v tretjem razredu osnovne šole, da so ljudje, ko so živelii na stopnji praskupnosti, pa tudi še pozneje, požigali gozdove, da so s tem pridobili obdelovalne površine. To zdaj vidimo tukaj. Vendar to tukaj ni zgodbina, je stvarnost. Realnost v drugi polovici 20. stol. Gorelo je vse vprek, v glavnem podrast, tu in tam pa se je vžgala tudi kakšna palma in se seveda potem posušila. Tako delajo že dolgo, odkar so tu in še nekaj časa bodo tako delali. Tehnika se sicer razvija in spreminja, človek pa tejsicer svoji tehniki, le počasi in s težavo sledi. V Mehiki še prav posebno. Še vedno smo na cesti. Je že precej pozno. Večkrat nam prečkajo ceste živali, ki so bile še najbolj podobne velikim podganam in videvali kot morske rakovice velike pajke. Na mahnas je minila romantika, da bi prebili noč zunaj v družbi teh ponovnjakov. Odslej napeto opazujemo, kje bi bil kakšen napis, ki bi obljubljal možnost prenočevanja. Ni bilo treba dolgo čakati. Nenadoma velik rdeč napis »Motel Miami«. Ustavimo, dobitno prenočišče. Zdaj smo tu v mali sobici, kjer pišem tale dnevnik, stirje. Šef in dohtar spita na posteljah, midva z Matejem pa na tleh. Saj je tako vseeno, kje ležiš, spati tako nihče ne more. Klub klimatski napravi, ki je vgrajena, je vseeno prevroč. Pod našim oknom se vneto prepričata dve deklici za skiro, mimo pa vozijo tovornjaki, tako da imamo občutek, da ležimo sredi ceste.

Doktor pri osemindvajsetih

Jeseničan Marek Lenardič je spomladi letos kot prvi Jugoslovjan promoviral iz ekološke znanosti

(pine). Sledili so dolgi meseci intenzivnega preučevanja problemov varstva okolja, katerih plod je obsežna disertacija »Sociološka vprašanja ekologije s posebnim ozirom na Jugoslavijo«. Lenardiču je slednja spomladi letos, med promocijo v Zagrebu, navrgla drugi naslov doktora znanosti, pri čemer ne gre pozabiti, da bo delo ostalo zabeleženo kot prva tovrstna študija kakega domačega avtorja. Poglejmo, kaj so njene glavne vsebinske značilnosti.

ZA LEPŠI »JUTRI«

Upoštevaje aktualne spremembe, ki jih doživlja človeštvo, tako visoko razvite meščanske države kot dežele v razvoju, je Lenardič skušal analizirati različne bazične odnose v kapitalizmu, seveda skozi prizmo marxistične sociološke vede. Želel je opozoriti na vrsto nerazčiščenih dilem okrog funkcije homo sapiensa v zapletenem ekološkem krogu. Kar trije razlogi zahtevajo čim hitrejše ukrepanje, ugotavlja v uvodu, poudarjajoč, da se ogroženost biosfere vztrajno približuje stopnji, ko so potrebni široko zastavljeni in skrbno programirani zaščitni postopki. Nadalje pravi, da je obremenjevanje prostora spričo razmaha civilizacije doseglo nivo, ki postavlja pod vprašaj obstoj ljudi, ter dodaja, da buržua značilna ureditev drsi v počasno smrt; če hoče zaustaviti samoučevalne procese, bo prisiljena ne le izoblikovati nove etične norme, mar več izpeljati revolucionarno preobrazbo v pojmovanju sveta in v izkoričanju prirodnih dobrin.

O Mareku Lenardiču, svetlosti Jeseničanu, smo nekoč že pisali. Bilo je to januarja 1971, ko je ambiciozni fant kljub mlašnosti zabeležil izjemen študijski uspeh ter diplomi na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani dodal še diplome dunajske Mednarodne diplomatske akademije, prejete iz rok bivšega avstrijskega zunanjega ministra in sedanjega generalnega sekretarja OZN dr. Kurta Waldheima. V zaključku Marekovega portreta smo izrazili prepričanje, da se mu bodo uresničila tudi hotenja, usmerjene v znanstveno dejavnost in v pravno doktorske disertacije.

In res so se mu uresničila. Uresničila skoraj v večji meri kot je pričakovano. Po daljši praksi v New Yorku, v Uradu za tehnično sodelovanje (Office for technical cooperation) Združenih narodov, in po odslužitvi vojaškega roka v Nišu, je leta 1972 odpotoval v NDR in tam na filozofski fakulteti, na marxistično-leniničnem oddelku doktoriral iz »novih struktur v razvitih deželah, obravnavanih z razrednega aspekta« (lobiji, skupine pritiska, interesne sku-

Kajpak Lenardič posega tudi v konkretno posledice homo sapiensovih početij. Zanimajo ga, denimo, stranski učinki gospodarske ekspanzije, pregeta proizvodnja in razsipavanje z energijo, poskusi orjaških monopolov, »držav v državi«, ki uporabljajo najrazličnejše metode, da bi zaoblašli nedonosne investicije v preventivo ter prikriki katastrofalne rezultate svojega ravnanja, ipd. ipd. Posebej obravnavana pomanjkanje hrane, estetski »teror«, izražen v kiču, šundu, arhitektturnih zaboladah ter v poneumljajoči gospodarski in politični reklami, zastoje v spontani cirkulaciji kemičnih snovi zaradi poplav sintetičnih, nerazgradljivih materialov, zastrupljanje vode in

zraka, prekomerno izčrpavanje agrarnih površin, izsekavanje gozdov, iztrebljanje divjadi, zlorabljanje ekosistema v vojaške namene ter forisiranje zgrešene parole »Delajte v vsi lahko postanete bogati« namesto gesla »Povsod uskladiti potrošnjo s potrebami.« Ne izpusti niti dokaj znanih in pogosto pretresanih bojazni ob nenadzorovanem razmnoževanju prebivalstva, ob kopičenju nadležnih odpadkov in ob napredajoči eroziji.

PRISLUHNIMO ZNANSTVENIKOM, NE VRAČEM!

»Stanje ponekod še ni kritično,« je v pomenku dejal dr. Mavričijus Karel Lenardič, »saj so v zastonih področjih Zemlje cele pokrajine praktično nedotaknjene. Zelo hudo pa je v orjaških urbanih oziroma naselitvenih koncentratih, kjer se gnetejo milioni in milijoni revežev. Največ pozornosti sem zato posvetil rešitvam, ki jih predlagajo učenjaki in družboslovcji, vodilni iskalci bolj smotrne, bolj pravične, stabilne in humane notranje organiziranočloveške skupnosti. Privlači me iskanje globljih, razrednih vzrokov obstoječih nasprotij ter dejstvo, da ljudje prej verjamemo mitom, legendam in praznim utvaram kot znanstvenim dognanjem, izsledkom in nasvetom.«

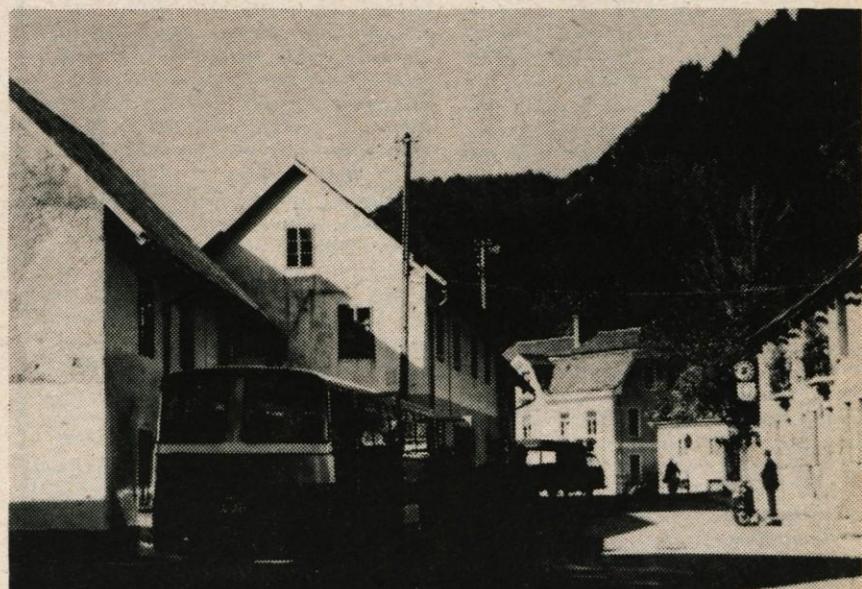
Potlek je spregovoril o načrtih za prihodnost. Živahnji Gorenjec, ki aktivno obvlada angleški in nemški jezik, pasivno pa francoščino, ruščino in – malo slabše – kitajščino, namreč dokončuje dve knjigi: »Moderna politična situacija v razviti meščanski družbi« ter »Človek je ogrožen.« Obe namerava izdati v Avstriji in morda ju bomo kdaj poznaje imeli priložnost brati tudi v slovenskem prevodu.

No, razen pisanja knjig misli Lenardič v bodoči največ časa žrtvovati samostojnim raziskavam, publiciranjem ter praktičnemu in teoretičnemu delu v okviru univerze in specializiranih ustanov. Maggi Stokes, novinarka newyorškega časopisa Wantage, očitno ni pogrešila, ko je pred leti, v zaključku intervjuja z današnjim Glasovim gostom, ugotovila, da si »ime mistra Mavričijusa Lenardiča velja dobro zapomniti, kajti mladi mož zanesljivo še ne rekel zadnje besede.« I. Guzelj

Črtomir Zorec

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajin in ljudeh)

Središče slovenskih Ukev v Kanalski dolini

(76. zapis)

Se vedno smo v Ukvah v Kanalski dolini in še vedno nam je v mislih Prešeren. Saj njegovo ime tako često srečamo med Ukeci, živimi in mrtvimi.

PESNIKOVO LICE

Kar nehote se mi vsili misel, če nima pesnikov priimek svoj davni izvor prav tu, v slovenskih Ukvah?

Še ena opora tej resa nekoliko smeli domnevni. Ko sem stopal med gomilami na vaškem pokopališču, se mi je oko ujelo tudi na ime Reze Prešeren. Skoro srh pa me je preletel, ko sem nad imenom zagledal pokojnico fotografijo: izredna podobnost s predstavo, ki se je v tem stoletju utrdila v vseh Slovenskih kot pesnikova podoba! Lice mlade žene, umrle v mladosti 28 let, je res Prešernovo! Tako presenetljivo se ujema z opisi in upodobitvami pesnikovega obličja.

Iste mile oči, isti rahlo usločen nos, iste stisnjene ustnice, isto lepo celo...

In potem, ko sem stisnil roko mnogim ukvanskim Prešernom (eden od njih se mi je skromno predstavil za Franceta Prešerna – tako je njegovo pravo ime in priimek!), kar nisem mogel prezreti njihovih živahnih drobnih sivkastomodrih oči in rahlo orlovske usločenih nosov skoro pri vseh, ki nosijo ime našega poeta!

Toda, če je že tip teh ljubih naših zamejskih rojakov nekako značilen koroško-gorenjski, je pojav pesnikovega priimka v takem številu v eni sami vasi gotovo naključje posebne vrste. To pa posebno zato, ker je vse doslej veljalo za zibel Prešernovega imena le radovljisko področje, čeravno najdemo posamezne Prešerne tudi v drugih slovenskih krajih.

Zato si ne morem kaj, da ne bi povabil vse one številne romarje na Višarje in še številnejše kupce pri trbiških kramarjih, naj se le zapeljejo nekaj pičlih kilometrov do Ukev, do najbolj slovenske vasi v Kanalski dolini. (Tam imajo tudi svoje slovensko prosvetno društvo Planika).

TUDI TO JE KOROŠKA!

Hote sem v te zapise vpletel tudi Kanalsko dolino, skoro našo Deveto deželo... Tako tujo, daljno, neznano – a vendar tako toplo slovensko!

Starejši rodovi se gotovo dobro spominjajo časov pred prvo svetovno vojno, ko je Kanalska dolina še pripadala vojvodini Koroški in je bila meja nekdajnega avstrijskega habsburškega cesarstva pri Pontabliju, kakih 23 km zahodno od Trbiža.

Po razpadu avstro-ogrsko monarhije je na osnovi diktiranih mirovnih pogodb pripadla celotna Kanalska dolina kraljevini Italiji, ki se je bolj zaradi diplomatskih sposobnosti kot zaradi kakih vojaških zaslug spremeno uvrstila med zmagovale. Za svoj skromen delež pri zmagi antante nad evropskimi osrednjimi silami je Italija dobila bogato plačilo: južni del Tirolske, dalmatinski Zader in nekatere otoke, Reko, vso Istro s Trstom in Goriško, velik del notranjske Kranjske in del Koroške – Kanalsko dolino z Belo pečjo in Rabljem.

pa je – če že to ni prava dolžnost? – da svoj domači kraj dodata spozna, preden se poda ogledovati druge kraje in ljudi.

Temu mlađemu je zato namenjena ta pripoved o izgubljeni koroški deželi pod visokimi Višarjam (1790 m). Kje pa leži ta lepa dolina, kjer še marjajo in žebrajo po slovenje, kjer se tudi po vnamenosti nosijo kot Korošci v dolini Zilje, kjer radi po pesmi, ki so prav take kot v Rožu in Podjuni in kjer žive čvrsti gorjanci s topili, zlatimi srci v svojih prsih.

Deželici, ki leži pod Višarjam in zapadno od njih ob rečici Beli, pravijo še po starem Kanalska dolina. Nima pa to ime nobene zveze s kakim kanalom – le ozkim dolinam tod okrog so prvotni prebivalci zaradi derocih voda rekli kar – kanali. In ime – čeprav ni lepo – se je obdržalo.

Kanalska dolina je usmerjena natančno od vzhoda proti zahodu. Na severu jo omejujejo poslednji izrasti Karavank in Karnijske Alpe, na jugu pa jo omejujejo zahodne Julisce Alpe. Vrhovi – mejniki doline na severu so: Črni vrh (1735 m), Ojstrnik (2052 m), Kolk (1941 m) in Poludnik (1999 m); na južnem robu Kanalske doline pa kipe v nebo še višje gore: Mangart (2678 m), Viš (2666 m), Montaž ali Špik nad Policami (2752 m), Grmada (1539 m) in Lipnik (1647 m).

Dolina, o kateri bomo kramljali, prične na vzhodu nekoliko zahodno od Rateč, na skoro nevidnem razvodju (859 m) med vodami, ki teko v Savo in vodami, katerih tok je usmerjen proti Zilji in nato v Dravo. Tu, na tem razvodju, je zdaj tudi meja med Jugoslavijo in Italijo. In že smo v porečju Ziljice, ki dobi k svoji vodi še Jezernico iz Beloških jezer in Rabeljskega potoka, ki priteče iz Rabeljskega jezera pod Predilom (1156 m). Pri Trbižu se vse tri hudoški vode združijo v le navidez krotko Ziljico, ki se iznenada vsa divja obrne proti severu, predre pri Megvarjih gorskem verigo in v ozki soteski pohiti v naročje koroške matere Zilje. Zajeda, ki jo je v tisočletjih izdolbla mlađostno neugnana Ziljica, ima ob robeh komaj še toliko prostora, da sta ob rečici speljani še cesta in železnica, ki vodi na Koroško. Tu je živec, ki geografsko se vedno veže koroško zemljo na obeh straneh meje.

Le nekaj kilometrov zahodno od Trbiža, pri Žabnicah, smo spet na novem razvodju (817 m); to pot med vodami, ki teko v Črno morje in vodami, ki hite v naročje Jadranskega morja.

Tako smo prav v kratkem času prišli iz Savske doline v dolino Ziljice in zdaj v dolino Bele, ki pa je za Kanalsko dolino najznačilnejša in največja reka. Belo pojé mnogi potoki s severa in juga – tako da je pri Pontabliju že kar močno vodnata.

Kanalska dolina ima le malo ravnega sveta. Od celotne površine, ki obsega nad 360 kv. km, je le 6 kv. km njiv in vrtov, travnikov in planinskih pašnikov je nekaj čez 93 kv. km, planinskih gozdov je 139 kv. km, vse ostalo pa je nerodovitno skalovje obrobnih gora.

Sprčo tega in visokogorske klime, ki ni naklonjena poljedelstvu, je tudi povprečna gostota prebivalstva izredno nizka, komaj 27 na kv. km. (Se bo nadaljevalo)

(se bo nadaljevalo)

voba barva zanesljiva pot do uspeha
sami boste hitro in poceni
olepšali svoj dom

CINKARNA CELJE

DEŽELICA POD VIŠARJAMI

Mladim je danes ves svet odprt, potovanja v daljne, tuje dežele niso nič posebnega. Lepo

GLAS 15

Torek – 8. julija 1975

Dvigalo strahu

Dvigala so zares koristna po-
gruntavščina, zlasti danes, ko
ščedimo pri zazidalnih površinah
in ko pospešeno gradimo nebo-
tičnike in stolnice. Je pa tudi
nekaj izjem. Dvigalo v desetnad-
stropni stavbi v ulici Moše Pija-
deja 44 v Kranju že sodi medne.

Pet let mineva, odkar so se sta-
novalci vselili v poslopje – in pet
let zapored jim vražji elevator
gredi življenje. Je namreč prav-
cati posebnež. V svoji nepopolj-
ljivi muhavosti je bil samo v
prvih šestih mesecih letos po-
kvarjen skupno 45 dni (!). A celo
kadar funkcioniра, človek nikoli
ne ve, kaj ga bo obseglo v
naslednjem minuti. Neredko po-
dijva ter noro brzi gor in dol, ne
da bi ubog pozivne signale obu-
panih čakajočih. Drugič spet tr-
masto obči bodisi pod streho
bodisi v kleti in goče nikamor
več. Še slabše je šveda, če
»zablokira« med dvema nad-
stropjem ter potnike spremeni v
nepristovljive ujetnike. Ure in
ure traja preden jih rešijo iz kov-
inske kletke. Ker pa slednja ne
izbira žrtev in ker ne zutaja le v
trenutkih, ko prevaža strastne
začabljenice, ki bi »karanteno-
edeni utegnili dobro izkoristiti,
priči pogosto do zelo kočljivih si-
tuacij. Predstavljajte si, da »u-
jame« gospodinjo, hitečo domov,
kjer jo v kuhinji čaka jokajoči
dojenček ter napol skuhano ko-
silo; predstavljajte si, da onemo-
goči sprehod invalidnemu dekle-
tu v 60 kilogramov težkem vo-
zičku ali da osami majhnega
otroka! Dekleter v enem od
vrhnjih stanovanj je, kakor smo
slišali zaradi tovrstnih prijet-
ljajev zbolelo za klaustrofobijo
(patološki strah pred zaprtim
prostorom – op. p.). In kaj naj
storijski srčni bolniki ter astmatik,
ki tudi prebivajo v zloglasni
betonski škatli? Naj mar tvegajo
poščenje čez sto in sto stopnic?
Naj poklicajo gasilce?

»Zakaj ne zahtete, da stvar
popravijo?« sem pobaral zastop-
nico znervirane čete občanov, ki
je končno sklenila problem obe-
lodaniti v časopisu. In sem

I. Guzelj

zvedel, kako so strokovnjaki brez
moči, kako kmalu po obisku in-
stalaterja podjetja Radnik iz
Zagreba »zaboj« spet odpove
pokorščino, kako je Stanovanj-
sko podjetje Kranj baje zman-
skušalo najti trajnčjo rešitev,
kako so mu odgovorili, da
naprava ne bo nikoli v redu
tekla, da pa je zdaj ne mislijo
zamenjati, saj »se ni amortizira-
na«, itd. Ljudem, razumljivo,
zmanjuje potropljenja. Izvedenec
kranjske ekipe Radnika Zagreb
sicer zmeraj dokaj naglo in
učinkovito posreduje, toda ob so-
botah, nedeljah in praznikih je
običajno nedostopen, kajti doma-
nima telefonem (?). Zato sta takrat
primorana stopiti v akcijo dva
»šišana samouka«, ki približno
poznata princip delovanja ele-
vatorja in ki znata vsaj za silo
popraviti pregorele kontakte, za-
menjati varovalke ter zvezati
osmogene in potrgane žice v
strojnici. Ampak mar ne tvegata
življenja! Ali ni smrtno nevarno
odpirati vrata dvigala, zagozde-
nega sredi jaška?

Pred kratkim je kvalificirane-
mu monterju zmečkalo roko;
zdravnik so mu jo konaj rešili.
Zadeve ni nikče obesal na veliki
zvon, vendar se je treba vprašati,
kaj bo, če bo nezgoda doletela
koga tretjega. Kdo je voljan
prevzeti nase odgovornost? Za-
nesljivo nihče. Ne zdaj in ne kdaj
pozneje. V preverjanju kriede-
smo pač nenadkritljivi mojstri.
Katastrofo v zaključni fazi pre-
iskave najraje pripišemo objek-
tivnim okoliščinam in naključju.
A pet let zavlačevanja, odlašanja
in izmikanja ni mogoč imenovati
sigro naključja. Kaj pravite,
tovariši od Radnika in od
Stanovanjsko-komunalnega go-
spodarstva? Dejal bi, da ste pre-
cej malomarni, o čemer poleg na-
štetege lepo pričajo pokvarjeni
domofoni v bloku na Moše Pija-
deja 44, ki so kljub neštetim opo-
zorilom strank prehuda postavka
v stroškovniku obveznih vzdrž-
evalnih investicij in ki očitno ne
bodo deležni »zdravljivcev«?

I. Guzelj

Naši alpinisti na tujem

Slovenske alpiniste bo letos sreča-
ti v številnih tujih evropskih in
izvenevropskih gorah. Planinska
»minic odprava na najvišji vrh Me-
hike Popocatepetl se je že srečno
vrnila. Desetčlanska odprava Aka-
demskega planinskega društva iz
Ljubljane, organizirana v počastitev
25. obletnice društva, se pod vod-
stvom Sandija Blažine pripravlja na
končni naskok do najvišjega vrha
Bele verige v šestisočkah južno-
ameriških Andov, za pot pa se že
pripravlja tudi 15-članska odprava
kranjskega Planinskega društva, ki
bo na Kavkazu gost sovjetskih
alpinistov. Krona slovenskega od-
pravarstva v tuja gorsta pa bo
spopad z južno steno himalajskega
vršaca Makalu. Slovenski alpinisti
bodo krenili sredi avgusta, 22. moč
in fantov bo vodil Aleš Kunaver.
Razen tega bodo Sloveni poskušali
sreči tudi v drugih evropskih gorah
in doma, tako da bo letos v stenah
okrog 500 alpinistov. Pomembni
alpinistični srečanji bosta tudi ples-
zalno alpinistični tabor v Vratih,
začel se je v nedeljo, in ples-
zalnoalpinistični tečaj, ki se bo
pričel 17. julija in bo trajal deset
dni. Bo prav tako v Vratih. U.Z.

Še dvanajst jih je

3. julija je minilo 32 let, ko je v
boju na Pokljuki pod planino Lipan-
co padlo junaska smrti 15 partizan-
skih borcev, 19 pa so jih nacisti ujeli
in odpeljali v Begunje. Nekatere so
ustrelili, druge pa odpeljali v tabo-
rišča smrti. V tem boju je veliko
žrtvovala udarna četa Gorenjskega
odreda.

Lani so se borce nekdanje udarne
čete po dolgih letih zbrali pri spomeniku,
ki stoji v bližini takratnega
tabora in bitke z nacisti. Bilo jih je
trima. Tudi letos, 28. junija, so se
zbrali. Vsi so prišli. Manjkal je le
Ivan Lah-Jakopčev iz Gorj, ki je
lani umrl. Obujali so spomine in
sklenili, da se prihodnje leto spet
srečajo ob obletnici bitke.

M.S.

Večji obisk v kampu in kopališču

Sredi junija je postal živalno
tudi na radovljiskem kopališču in v
kampu. Kopališče so že spomladis
uredili. Čeprav so za obnovo in ne-
katera druga dela porabili prek
50.000 dinarjev, je kopališki odbor
pri svetu krajevne skupnosti Radov-
ljica sklenil, da letos ne bo povečal
vstopnine. Tako so vstopnice za od-
rasle 4 dinarje, za otroke pa 3. Ob
sobotah in nedeljah pa so karte za
dinar dražje.

Prenočevanje in bivanje v kampu
pa se je letos podražilo za 20 odstot-
kov. Tako znaša bivanje za tričlansko
držino na dan 47 dinarjev. Kljub
podražitvi pa kaže, da bo
kamp letos bolje obiskan kot lani.
Večji obisk pa so doslej zabeležili
tudi na kopališču kot lani ta čas.

Kopališki odbor namerava letos
za goste v kampu pripraviti tudi
nekaj kulturnih prireditev. Organi-
zirati pa nameravajo tudi krajše
izlete po Gorenjski. JR

Jubileji petih planinskih postojank

Letos slave visoke jubileje znan-
slovenske planinske postojanke,
zgrajene v času prebjagočega se
planinstva in alpinizma, ki je dobi-
valo že dokaj organizirane oblike.
Jubilant je Vodnikova koča na
Velem polju, zgrajena leta 1895. Ce-
ška koča nad Jezerskim, zgrajena
leta 1900, sedanji Aljažev dom v
Vratih, zgrajen leta 1910. Prešernova
koča na Stolu, zgrajena istega
leta, in Kadilnikova koča na vrhu
Golice, ki so jo planinci postavili
leta 1905, levji delež pa je nosil
Franc Češka. Omenjene posto-
janke so do danes spremenile podobo,
se modernizirale in povečale.
Vendar zaradi narastajočega obiska
gora še kličejo po povečavah in mo-
dernizacijah. Kaže, da bo večina teh
želja uresničenih do leta 1978, ko
bomo slavili pomemben jubilej,
200. obletnico prvega pristopa na
Triglav. Omeniti velja, da je skoraj
milionska množica obiskovalcev na-
ših gora prisiljena prenočevati le v
okrog 170 planinskih domovih, ko-
čah, zavetiščih in bivakih. U.Z.

RAZSTAVA CVETJA V CERKLJAH – V četrtek zvečer je turistično dru-
štvo Cerkle v osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah odprlo tradicionalno
razstavo cvetja in lovstva. Tokrat sodeluje na bogati razstavi okrog 30 podje-
tij in 50 gospodinj ter lovskih družin Cerkle. Letos je zanimanje za razstavo
zelo veliko, saj si jo že v prvih dneh ogledalo nekaj tisoč obiskovalcev. Raz-
stava so zaprli sinoči, danes dopoldne pa bo razprodaja cvetja. – A. Ž. –
Foto: F. Perdan

Utesnjenost učilnic in igralnic

Na Jesenicah občutno primanj-
kuje šolskega prostora in tudi pro-
stora za varstvo predšolskih otrok.
V zadnjem času so v jeseniški občini
sicer intenzivno vlagali in zgradili
več vrtcev in več novih šol: v Moj-
strani, v Kranjski gori, v Žirovnic –
problemu pa nastajajo z uvajanjem
celodnevne osnovne šole posebno na
Jesenicah in na Koroški Beli.

Računajo, da je v jeseniški občini
na enega učenca 4,6 kvadratnega
metra prostora, od tega 2,5 kvadratnega
metra učnega. Na Jesenicah bi
potrebovali 10.000 kvadratnih met-
rov šolskega prostora in tri nove
telovadnice, če hočejo postopoma
preiti na celodnevno osnovno šolo.

Jesenici bo prešla na nov urnik
osnovna šola v Žirovnic, nato pa
naslednje leto osnovni šoli v Kranjski
gori in v Mojstrani. Obenem pa
se na Jesenicah resno pripravlja-
jo na gradnjo nove šole na Plavžu in
na preureditev osnovne šole na Ko-
roški Beli. Eden izmed virov finan-
ciranja naj bi bil tudi samoprispevek
občanov. Zanj bi se odločali jeseni
na referendumu.

Precjšnje težave še tudi s kadri,
saj bi ob celodnevni osnovni šoli na
vseh šolah potrebovali 84 pedago-
ških delavcev. Že zdaj pa je 22 neza-
sedenih delovnih mest, 11 pedago-
ških delavcev pa se vedno nima
ustrezne strokovne izobrazbe.

Klub izdatnim naložbam v vzgoj-
no-varstvenih ustanovah v zadnjih ne-
kaj letih pa tudi le-te niso brez pro-
blemov. Z raznimi adaptacijami in
novogradnjami so delno omilili pro-
blem varstva. Kljub temu so lani
odklonili 124 prisilcev. Od leta 1968
do leta 1972 se je na Jesenicah rodilo
1090 otrok, od tega je vzgojno-var-
stvene ustanove obiskovalo 724
otrok. Po rezultatih analize, ki so jo
izdelali strokovni delavci ob testiranju
šolskih novincev – 419 otrok –
so preizkusne teste opravili bolje
tisti otroci, ki so prej obiskovali
vrtce. 291 otrok je bilo deležno pred-
šolske vzgoje v vrtcih in le-te so
opravili preizkus znanja in sposob-
nosti s poprečno oceno 36,1. 198

otrok pa je obiskovalo poprej le
malo šolo, njihova ocena je bila
slaba: poprečno 33,2. Vzgojitelji in
pedagogi si na Jesenicah tudi priza-
devajo, da bi 240-urna mala šola
postopoma prerasla v celoletno malo
šolo.

V vzgojno-varstvenih ustanovah
jeseniške občine: v vrtcih ob vrtcih na
Jesenicah, v vrtcih ob osnovnih šolah
v Mojstrani, v Kranjski gori,
v Žirovnic in na Koroški Beli tež
v oddelčnih vrtcih razpolagajo s skup-
aj 32 igralnicami. Javorniški Rovt,
Belca in Planina pod Golico so kraj-
kjer oddelkov vzgojno-varstvenih
ustanov še nimajo. Utesnjenost v
vrtcih – normativ presežejo za 17
odstotkov – narekuje najprej gradn-
ja montažnega vrtca na Koroški
Beli za osnovno šolo, kjer bo pro-
stora za 160 otrok. Kuhinjo za pred-
šolske otroke in za osnovnošolske
otroke na Koroški Beli pa bodo ure-
dili v šolski stavbi in bo nudila
obroke za skupaj 800 otrok.

Deloma bodo kmalu problem rešili
na samih Jesenicah, kjer bodo z do-
graditvijo nove stolnice na Plavžu
v pritičju uredili prostor za 6 novih
igralnic.

D. Sedej

RAZPRODAJA

ženske dolge poletne hlače
iz polyestera v raznih barvah
po ceni

100 din

v prodajalni Tekstil
(pri Adamiču)

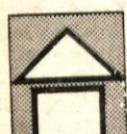

Podjetje za ptt promet Kranj

komisija za stipendiranje razpisuje

- 2 stipendiji za študij na Elektrotehniški fakulteti – smer šibki tok
- 1 stipendijo za študij na Pravni fakulteti
- 1 stipendijo za študij na Ekonomski fakulteti

Prošnje sprejema komisija za stipendije pri Podjetju za ptt promet Kranj.

SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1

po sklepih pristojnih samoupravnih organov
razglasja naslednje prosto delovno mesto:

ZA SDS SKUPNE SLUŽBE:
šefa priprave dela

Pogoj: diplomirani gradbeni inženir, 10 let delovnih izkušenj,
opravljen strokovni izpit in znanje 1 svetovnega jezika

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in dosedanjih
delovnih izkušnjah sprejema kadrovsko socialna služba –
Kranj, Nazorjeva 1. Razglas velja 8 dni po objavi.

Popravek

V članku »Skupno praznovanje
visokega jubileja«, objavljenem v
petek, 27. junija, na 11. strani 49.
stevilke Glasa, nam je tiskarski
škrat grdo zagadel. Ko naštevamo
osemdesetletnike, udeležence sreča-
nja najstarejših prebivalcev krajev-
ne skupnosti Sv. Duh – Virmaše, so
pomotoma izpadla imena Ivana Če-
mažarja iz Form (81 let) ter Ivane Kalan
(85 let) in Marije Triler (83 let)
iz Virmaš. Prizadetim se vladljuno
opravljajo in jih prosimo za
razumevanje. Uredništvo

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam rabljen, kombiniran, visok OTROŠKI VOZIČEK. Kovač, Dolnja vas 16, Selca 3718
Prodam suha BUKOVA DRVA in KRAVO po prvem teletu. Rihtaršč, Lajše 19, Selca 3719
Prodam 680 kosov italijanske PORTOLIT OPEKE, velikosti 60x25x4 cm. Andrej Lapuh, Cankarjeva 8, Radovljica 3720
Prodam HRASTOVE in SMREKOVE PLOHE. Petrič, Trata 1, Cerkle 3721
Prodam KRAVO, 3 leta staro. Praprotnik Marija, Mošnje 30, Radovljica 3722
Prodam ceneje kot v trgovini aluminijaste RADIATORJE Gorenje - 70 členov. Naslov v oglasnem oddelku. 3723
Prodam KONJA. Goriče 3, Golnik 3724
Prodam lepo, 5 let staro KOBILO, za vsa kmečka dela, primerna tudi za turizem. Žabnica 23 3725
Prodam nov OBRAČALNIK za moti kosičnico. Jan, Višnica 5, 64247 Zg. Gorje 3726
KOSILNICO BCS z vozičkom in TRAKTOR GILDNER s kosičnico, plugom in jermenico, 18 KS, prodam. Skok Franc, Ropretova 25, Mengš 3727
Prodam ca. 900 kg ŽELEZĀ profil 10 mm. Jaklič Franc, Tomažičeva 4, Kranj 3728
Prodam dve dvodelni OMARI in dva POLKAVČA. Wagner, JLA 6, 9. nadstr., Kranj 3729
Prodam 8 let starega KONJA. Pivka 15, Naklo 3730
Prodam BIKCA, pol leta starega. Kunc, Begunje 9 3731
Prodam TELICO v devetem mesecu brejo. Ilovka 2, Kranj 3732
Prodam KRAVO v devetem mesecu brejosti, ki bo tretjič telila, dobra mlekarica in 3 kub. m suhih SMREKOVIH PLOHOV. Spodnja Lipnica 20, Kamna gorica 3733
Prodam TRANSISTOR na kasete, znamke IDOL RECORDER NORD MENDE. Ržen Janez, Sveteljeva 1, Šenčur 3734
Prodam 3000 kosov nove cementne folc STREŠNE OPEKE po ugodni ceni. Kridričeva 71 pri kolodvoru, Škofja Loka 3735
Ugodno prodam novejšo leseno STAVBO, primerno za garažo, gradbenike, drvarnico itd., krito z opeko, montaža enostavna. Šeško, Milje 33, Šenčur 3736
Prodam ELEKTROMOTOR 7,5 KW in dolgo POROČNO OBLEKO št. 40. Telefon 41-037 3737
Prodam rdeči in črn RIBEZ. Vomberger, Cerkle 1 3738
Prodam JÚNICO s teletom. Zg. Bela 57 3739
Prodam kombinirano BRAUNOVO PEĆ, popolnoma novo. Cena 2000 din. Podbreze 10, Duplje 3740
Prodam novo dirkalno, neobdržano integralno ČELADO. Panjan, Vincarje 10, Škofja Loka 3763
Prodam 1000 navadnih ZIDAKOV. Habjan, Delavska 25 3764
Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo ULTRA. Srednja vas 55, Šenčur 3765
Prodam plemenskega BIKA s mentalca 22 mesecov starega. Zg. Besnica 50 3766
Prodam novo TERMOAKUMULACIJSKO PEĆ AEG in TELEVISOR RR Niš po zelo ugodni ceni in pogojih. Starc Rajko, Senično 33 3767
Prodam LES za ostrešje in MOPED T 12 dobro ohranjen. Adergas 35, Cerkle 3768
Prodam 5 komadov novih ruskih gum 13 - 155. Križaj, Cegelnica 19 3769

kupim

vozila

Ugodno prodam KOLESNA za zastavo 1300 ali 125. Alpska 33, Lesce 3741
FORD TAUNUS 12 M, 1964 letnik, MENJALNIK in motor od fiata 750, 400 kg BETONSKEGA ŽELEZA 8 mm in 0,5 kub. m HRUŠOVIH

PLOHOV - 8 cm, prodam. Črniec 18, Brezje 3742

DŽIP OVERLAND, skoraj nov, poceni prodam. Informacije na tel. 77-610. Urevc, Zg. Gorje 64 3743

Prodam dobro ohranjen avto WARTBURG. Milje 4, Šenčur 3744

Prodam ZASTAVO 750. Mlekarska 10, Čirčiče 3745

Prodam ZASTAVO 750, starejši letnik, po delih. Ljubno 15, Podnart 3746

Prodam odlično ohranjen TO-MOS MOPED na dve prestavi. Kavčič, Retljeva 15, Čirčiče 3747

Prodam KATRKO, malo karambolirano, letnik 1967. Jekovec, Sr. Bela 7, Preddvor 3748

Zelo ugodno prodam VW KARAVAN, letnik 1967, registriran za leto 1975 in nevozemnem stanju. Zasavска c. 53, Orehek, Kranj 3749

Prodam VW 1200. Hlebec Rudi, Cesta 1. maja 61, Kranj, tel. 21-035 3750

BMW 1600, letnik 1970, dobro ohranjen, prodam. Vinko Savnik, Radovljica, Kopališka 3, tel. 75-195 3751

Prodam rabljeno tovorno PRI-KOLICO za osebni avto. Velesovska 12, Šenčur 3752

TOMOS CROS 50 junior, skoraj nov, nujno prodam po ugodni ceni. Dončič, Dragoljub, Delavska 19, Stražišče, Kranj 3753

Poceni prodam FIAT 600 z novim motorjem. Predoslje 28, Kranj 3769

Ugodno prodam AMI 6 letnik 67. Informacije na telefon 26-478 od 14.30 do 16. ure 3770

Poceni prodam VW KOMBI. Šenk, Hotemaže 50 3771

Prodam karamboliran FIAT 850 special ali kupim prednji del. Gorenjavščica 49, Kranj 3772

Kupim FIAT 750, letnik 1972/73, telefon 23-451. Žitnik Ivanka, Gorjenjevščica 62, Kranj 3774

stanovanja

Za 1 leto vzamem v najem STANOVANJE v vasi bližu Kranja. Ponudbe pod »Predplačilo« 3755

Zamenjam lastniško enosobno novo STANOVANJE z balkonom v Ljubljani za večje v Kranju ali okolici. Ponudbe pod »Avgust« 3756

V Škofji Loki ali okolici nujno iščem SOBO. Ponudbe pošljite Ivanka Likar, Frančkovo naselje 74 A, Škofja Loka 3775

Sprejemem ZIDARJA ali DELAVCE za priučitev zidarja. Stržinar, Gorenja vas 55 nad Škofjo Loko 3776

Sprejemem dva izučena pomočnika za PLESKARSKO OBRT. Lahko tudi enega za priučitev. Knific Janko, Hafnerjevo naselje 38, Škofja Loka, tel. 60-894 3762

Vajenca za KLEPARSKO OBRT sprejemem. Cesta talcev 2, Škofja Loka 3715

DRUŠTVO ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČKOV BLED - JESENICE takoj zaposi honorarno v podpolanskem času ADMINISTRATIVNO MOČ sposobno za vodenje društvene pisarne na Bledu. Ponudbe poslati na začasni naslov: DŠAM Jesenice, Prešernova ulica (pri Borštnar) 3759

Za dopoldansko VARSTVO otroka iščem žensko. Nudim SOBO. Ostalo po dogovoru. Vršnik, Gregorčeva 34, Čirčiče 3760

Mlajši UPOKOJENKI ali ženski, ki bi bila pripravljena VAROVATI dva otroka, starost 5 in 3 leta, nudim STANOVANJE in hranou, ostalo po dogovoru. Naslov v. oglasnem oddelku. 3761

ostalo

Oseba, ki je dne 3. 7. 1975 vzela denarnico pri prodajalcu predpasniki, je bila opazovana. Prosim, da pošlje denarnico na naslov: Kokra, Kranj, Poštna 1. 3777

Zelim spoznati žensko od 40 do 50 let. Sem invalidsko upokojen in mi je zelo dolgčas brez ženskega spola. Prosim za čimprejšnji odgovor pod šifro »Triglav« 3762

posesti

ZAZIDLJIVO PARCELO do 400 kv. m kupim za hišo ali vikend do 10 km iz Kranja. Ponudbe na oglašni oddelku Kranj pod »Hiša ali vikend« 3757

Kupim starejšo HIŠO ali pol nove v okolici do 20 km iz Kranja. Ponudbe pod »Gotovina« 3758

prireditve

GASILSKO DRUŠTVO PREDOSLJE priredi v nedeljo, 13. julija ob 15. uri v okviru praznovanja 70-letnice društva VRTNO VESELICO. Za ples bo igral ansambel Vilija Petriča s humoristom. 3778

televizija

sreda 9. JULIJA

16.35 Madžarski TVD (Bg), 18.00 Obzornik, 18.10 Vrančeve dogodivščine, B, 18.40 Po sledi napredka, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.00 V El Pau postaja vroče - film, 21.45 Miniature: Trpanjski glasbeni večeri, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHV - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.25 Poročila, 17.30 Pahljača - otroška oddaja, 18.00 Kromka Osijeka, 18.15 Narodna glasba, 18.35 Znameniti studio, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabavna oddaja, 20.45 24 ur, 21.00 Fejlton, 21.35 Ura nemščine - nadaljevanka, 22.35 Stamena - balet

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Bitka za ranjence, 20.45 Reflektor, 21.30 Dokumentarni film, 21.45 TV dnevnik, 22.05 Splitske poletne prireditve 75: koncert

Kronika Splita, 18.15 Zabavna glasba, 18.35 Izobraževanje, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Krog, 20.45 Profesor Baltazar, 20.55 Slavnostna otvoritev dubrovniških poletnih prireditve, 21.35 24 ur, 21.50 Odpisani - nadaljevanka

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Bitka za ranjence, 20.45 Reflektor, 21.30 Dokumentarni film, 21.45 TV dnevnik, 22.05 Splitske poletne prireditve 75: koncert

Jan Otčenašek: NEKOČ JE BILA HIŠA - českoslovaška bavna nadaljevanka

- Zgodba pripoveduje o stanovalcih velike stanovanjske hiše v Pragi v času od leta 1936 do sede 1942. Tu ni izrazito glavnih oseb, dogajanje je razdeljeno na vso sosesko: pisana družina ljudi različnih poklicev, starosti, različnih problemov. Vse to dogajanje malega sveta pa vdirajo dogodki, ki se odvijajo na nacionalnem, evropskem, to se pravi na zgodovinskem planu. Ljudje v hiši živijo svoj vsakdan, pravo, oprijemljivo življenje, ki pa se vedno znova izkaže kot krhko in nedoprinosljivo in v celoti odvisno od nekog dogodka in oddelitve tam žunaj, ki so na videz zelo daleč. Nadaljevanka diha prinstvo vzdusje nemirnih trideset let na Češkoslovaškem in je prečršljiva v verma podoba takratnega življenja.

petek 11. JULIJA

16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.55 Obzornik, 18.05 Morda vas zanimata: Letališče Brnik - 1. del, 18.40 Ansambel Gorenji, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjepolitični komejtar, 20.00 Ljudje bodo spregovorili - film, 21.45 625, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHV - oddajnika Krvavec in Pohorje

17.25 Poročila, 17.30 Otroška TV, 18.00 Kromika Reke, 18.35 Narodna glasba, 18.45 Od zore do mraka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Boljši cirkus - TV drama, 21.00 24 ur, 21.15 Guest učitelj: Slavko Zlatič, 22.25 Glasba brez meja

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Gruzinski narodni plesni ansambel, 21.00 Na skriti fronti - serijski film, 21.50 TV dnevnik, 22.00 Solstvo na Koroškem - dok. oddajni TV Ljubljana

Tretji program

19.05 Zglasbeni tekmovalni Jugoslovenske radiotelevizije - leto 1967, 19.50 Zgodnjeborčna kantatna glasba v izvedbi domačih glasbenikov, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Recital pianista Glennia Goulda, 22.00 Tako mužičev Lovro Matačič s Češko filharmonijo, 22.45 Glasba za virtuoze, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek 10. JULIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matinacija, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Iz glasbenih sol, 9.30 Pesmice na potepu, 10.15 Ugani, pa vam zaigramo po zeli, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam: 14.10 Naj narodi poj, 14.40 Mehurki, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Naš podlistek, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Revija orkestrov in solistov, 18.35 Producija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansamblijo: Letališče Brnik, 19.50 Luhko noč, otroci, 20.00 Stop-pops, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni noturno, 23.15 Jazz pred poletico

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodijske melodije do melodijske, 13.35 Zvoki orkestra Jack Wolfe, 14.00 Otroci med seboj in med nami, 14.10 Zabavaljati v ritmu, 14.35 Ansambel Mojmirja Sepeta, 14.45 Top albumov, 15.40 Radij, jih postavljate, 16.00 Na skriti fronti - serijski film, 21.50 TV dnevnik, 22.00 Solstvo na Koroškem - dok. oddajni TV Ljubljana

Tretji program

19.05 Zglasbeni tekmovalni Jugoslovenske radiotelevizije - leto 1967, 19.50 Zgodnjeborčna kantatna glasba v izvedbi domačih glasbenikov, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Recital pianista Glennia Goulda, 22.00 Tako mužičev Lovro Matačič s Češko filharmonijo, 22.45 Glasba za virtuoze, 23.55 Iz slovenske poezije

petek 11. JULIJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matinacija, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 9.20 Godala v ritmu, 9.30 Jugoslovenska narodna glasba, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.20 Z nam doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popovke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo mladih na počitnice, 14.30 Naš postavljati čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Na poti za turiste, 15.35 Glasbeni interme

Voznik umrl

V četrtek, 3. julija, ob 23.45 se je na lokalni cesti med Gradom pri Cerkjih in Šenturško goro pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Cirilu Bolka (roj. 1948) iz Cerkelj. Bolka je peljal s Šenturške gore proti Gradu z neprimerno hitrostjo. V ostrem in nepreglednem ovinku je zapeljal čez rob ceste in se prevrnil po strmini. Med prevrčanjem avtomobila je voznik padel ven in zaradi hudih ran na kraju nesreče umrl.

Trčil v steber

V petek, 4. julija, ob 20.50 uri se je na Cesti železarjev na Jesenicah pripetila prometna nezgoda vozniku Stanku Špecu (roj. 1934) z Jesenic. Pri hiši št. 19 je nenadoma zapeljal skrajno desno in trčil v betonski steber mostu. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen.

Mopedist pobegnil

Na Ribenski cesti na Bledu se je v soboto, 5. julija, nekaj po 23. uri pripetila prometna nezgoda. Brigita Kosmač (roj. 1954) z Jesenic je šla skupaj s prijateljico peš po Ribenski cesti. Tedaj je pripeljal neznani mopedist in se od zadaj zaletel v Kosmačovo, doč na se huje ranila. Tudi mopedist je padel, vendar se je pobral rekoč, da ni nič hudega in odpeljal naprej. Očividci so povedali, da je vozil rdeč moped, na sebi pa je imel temen, verjetno usnjeno jopič in svetlo rumeno čelado s ščitnikom.

Umaknil se je s ceste

V petek, 5. julija, popoldne se je na cesti med Sp. Lipico in Taležem pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Branko Bukovec (roj. 1952) iz Ljubljane se je umikal skrajno desno nekemu avtomobilu, ki je pripeljal z veliko hitrostjo. Bukovec je zapeljal pri tem čez rob ceste, tako da se je avtomobil prevrnil na streho. Voznik si je v nesreči pretresel možgane in so ga prepeljali v bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 20.000 din.

L. M.

Neprimerna hitrost

V soboto, 5. junija, okoli 22.30. ure se je na cesti tretjega reda med Puštalom in Soro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janez Frlan (roj. 1955) iz Grenca je vozil proti Sori. Pred vasjo Drago ga je zaradi neprimerne hitrosti na makadamski cesti v ostrem ovinku zaneslo v levo s ceste v breg. Pri trčenju si je sopotnik Franc Urh iz Virmaša zlomil roko. Škode na vozilu je za 6000 din.

L. M.

S sodišča

Goljufal s hranilno knjižico

Okrožno javno tožilstvo v Kranju je vložilo obtožnico proti Janezu Hribarju (roj. 1943) po poklicu mizarju iz Gorice pri Radovljici. Obtožnica mu očita kaznivo dejanje goljufije in ponarejanja listin v nadaljevanju.

Hribar se je namreč domislil, da bi se dalo tudi brez vlaganja na hranilno knjižico dvigovati denar. To je napravil na kaj enostaven način. V knjižico, ki mu jo je izdala Ljubljanska banka PE Škofova Loka, je pred vpisan polog in saldo 901,05 din pripisal številko 4 in že je imel na knjižici skoraj pol milijona starih din. Novembra lani je tako dvignil v Kranju 1500 din, čez nekaj dni na pošti v Radovljici 2400 din in konec meseca spet na kranjski pošti 500 din. Ko je bil na knjižici spet saldo 901,05 din, mu je spet pripisal spredaj številko, tokrat najvišjo možno, kar 9, in že je imel vpisan skoraj milijon starih din. Denar je dvigal kot prej na poštag in v hranilnicah. Do 18. januarja letos je na ta način dvignil s ponarejanjem 23.100 din. Ko pa je hotel konec januarja v Ljubljanski banki v Kranju dvigniti 3500 din, je uslužbenka banke ugotovila, da ima dejansko negativni saldo na knjižici ter mu jo zadržala ter na ta način to enostavno bančno poslovanje Janeza Hribarja prekinila.

L. M.

Žalostno slovo od tovarišev

Pretekli teden so položili v prerani grob žrtve iz na Jezerskem strmoglavljenega helikoptera republiškega sekretariata za notranje zadeve, ki je sodeloval v humani reševalni akciji: Franca Grudna iz Ljubljane, ki so ga reševalci že oteli smrti, pilot Franca Štajerja iz Medvod in zdravnika ter gorskega reševalca iz Kranja dr. Gorazda Zavrnika. Mnogi ljudi jih je pospremila na zadnjo pot in s tem dokazala, kako visoko so bili cenjeni njihovo požrtvalno delo, samoodpovedovanje, pogum in pripravljenost pomagati ljudem v nesreči. Slovenska planinska organizacija je s tragično nesrečo zgubila tri zveste člane, gorska reševalna služba, ki sta ji Franc Štajer in dr. Gorazd Zavrnik leta zvesta služila, pa dva izurjena strokovnjaka izrednih človeških vrlin ter učitelja mlajše generacije gorskih reševalcev.

Od pokojnih Franca Štajerja in dr. Gorazda Zavrnika so se na žalnih sejah poslovile organizacije in društva, ki sta jim pripadala. Tako se je pretekli teden sestal na žalni seji komite občinske konference ZKS Kranj, katerega član je bil pokojni Zavrnik. O njegovem življenju in delu je govoril sekretar komiteja Henrik Peterrelj. Žalne seje so bile tudi v Zdravstvenem domu Kranj, kjer je bil zdravnik in gorski reševalec dr. Zavrnik zaposlen. Prvega julija je bila za pokojnima Zavrnikom in Štajerjem žalna seja upravnega odbora Planinskega društva Kranj, katerega člana sta bila. Udeležili so se je tudi načelnik UJV Kranj Stane Mihalič, načelnik komisije za gorsko reševanje pri PZS Bine Vengust in načelnik podkomisije za letalsko reševanje, višji inšpektor inž. Ivo Samec. Izvanele so žalostne besede slovesa, obenem pa je bilo izrečeno prepričanje in odločenost, da je treba reševalno službo še naprej izpopolnjevati in modernizirati, usposabljati nove ljudi in skrbeti še za popolnejšo varnost. Prav to sta umrla Zavrnik in Štajer vedno zagovarjala, je dejal predsednik PD Kranj Franci Ekar in se zahvalil za nesebično reševanje posmrtnih ostankov pokojnikov reševalcem iz Kranja, z Jesenic, iz Tržiča in od drugod, ki sta jih vodila dolgoletna sodelavca prerano umrlih tovarišev Jože Žvokelj in Emil Herlec. Zahvala je veljala tudi delavcem milice in uprave javne varnosti iz Kranja, ki so prav tako sodelovali pri eni najtežjih reševalnih akcij pri nas dolej.

Franca Štajerja so pokopali v četrtek v Medvodah, dr. Gorazda Zavrnika pa v soboto na ljubljanskih Žalah.

J. Košnjek

Na robu prepada pod severnim ostenjem Grintavca, na območju Ledin nad Jezerskim, leže ostanki zrušenega helikoptera, ki je strmoglavlil iz doslej še nepojasnjениh vzrokov. Jeklena ptica, ki je letos sodelovala in pomagala že pri 12 do 18 nesreč v gorah, je postala žalostna grobina za ponesrečenega planinca Franca Grudna iz Ljubljane, pilota Franca Štajerja in zdravnika ter gorskoga reševalca dr. Gorazda Zavrnika. (jk) – Foto: F. Ekar

Tovarna volnenih izdelkov BAČA Podbrdo

Cenjene potrošnike obveščamo,

da bo trgovina v Podbrdu v času od 20. julija do vključno 20. avgusta 1975 zaprta.

Cenjene potrošnike vabimo, da nas po 20. avgustu zopet obiščete, saj bodo postreženi z našimi kvalitetnimi izdelki po ugodnih cenah.

Kaj boste položili na kuhinjska tla, da vam bo najtopleje pod noge?

Samo topli pod THERMOTAL, ki ga izdeluje JUTEKS v Žalcu.

Dotpel je moj skrbni brat

Vinko Bernik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 9. 7. 1975, ob 15.30 izpred hiše žalosti v Stražišču, Skokova 12 na pokopališče v Bitnje.

Brat Janez in ostalo sorodstvo.

Kranj, Ljubljana, 7. julija 1975

Zahvala

Ob mnogo prerani smrti našega sina, brata in strica

Cirila Bolka

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki so nam izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo sosedom za nesebično pomoč v najtežjih dneh. Najlepša hvala delovnemu kolektivu Vodovod Kranj, KUD Davorin Jenko Cerkle, PGD Cerkle, ZSMS OO Cerkle, cerkljanskim fantom in dekletom za podarjeno cvetje in poslovilne besede. Hvala miličnikom OM Cerkle in reševalcem. Najlepša hvala gospodoma župniku in kaplanu za pogrebeni obred. Iskrena hvala zvonarjem in pevskemu zboru KUD Davorin Jenko.

Vsem in vsakemu posebej, ki so nam pomagali v teh žalostnih dneh, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Cerkle, 7. 7. 1975.

Schiedel — YU — kamin, dimnik št. 1 v Evropi

proizvaja in dobavlja

**PGP
Gradnja Žalec**

Strela udarila v kozolec

V soboto, 5. julija, popoldne je strela udarila v kozolec poln sena, last Jožeta Šinka s Suhe pri Predosljah. Ogenj se je zaradi vetra razširil tudi na sosednji kozolec last Cirila Bitanca. Oba kozolca sta pogorela do tal. Požar so omejili prostovoljni gasilci s Suhe in Predoselj.

L. M.

Nismo mi krivi

Naša bralka Dragica Založnik iz Kranja nam je v dopisu med drugim zapisala tudi naslednje: »V petek, 27. junija, ste na zadnji strani objavili, da bo državno mladinsko prvenstvo v atletiki v soboto in nedeljo s pričetkom ob 16. uri. Ker je atletske prireditev v Kranju malo, otroci pa se za atletiko kljub vsemu navdušujejo, sem na ogled prvenstva povabila sina in njegovega prijatelja. Toda doživeli smo razočaranje. Ko smo prišli v nedeljo ob 16. uri na stadion, smo opazili, da na atletskih napravah nikogar. Nazadnje smo ugotovili, da se je prvenstvo že končalo pred štirimi urami.«

Organizator prvenstva AK Triglav nas je obvestil, da bo prvenstvo v obeh dneh ob 16. uri, kar je bilo objavljeno na lepkah in je tudi v skladu z veljavnimi propozicijami državnega prvenstva. Na željo predstavnika klubov pa so v soboto skupaj s predstavnikom AZJ odločili, da se bo prvenstvo v nedeljo pričelo ob 9.30. J. J.

Veletrgovina

ŽIVILA

Kranj – TOZD Maloprodaja
blagovnica Cerkle

Cenjene potrošnike vabimo
na ogled in ugoden nakup na

razstavo stanovanjske opreme

v salonu pohištva in v blagovnici
v Cerkljah.

Od 3. do 13. julija vam pri nakupu
nad 500 din nudimo

5 % popusta

Priporočamo se za obisk in nakup
Veletrgovina Živila Kranj
TOZD Maloprodaja – blagovnica Cerkle

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu pri
zavarovalnici SAVA PE Kranj
objavlja prosto delovno mesto

likvidatorja škod AO-zavarovanj

Posebni pogoji:
končana popolna srednja šola (ekonomska ali štiriletna upravna administrativna šola) in tri leta delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe na zavarovalnico SAVA PE Kranj, Oldhamska c. 2 v splošni sektor. Rok za prijave je 15 dni po objavi.

Kemična tovarna
Exoterm Kranj, Stružev 66
objavlja naslednja prosta delovna mesta:
1. vodje oddelka za vzdrževanje
2. dveh vzdrževalcev strojev
in naprav

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: višja izobrazba strojne smeri in pet let delovnih izkušenj,
pod 2.: končana poklicna šola kovinske stroke in tri leta delovnih izkušenj.

Prijave sprejema splošni oddelek do vključno 16. julija 1975.

Kolesarji Save v Hrastniku

mladi turisti Save, saj so zasedli prva tri mesta.

Rezultati – pionirji, 8 km: 1. Zaveršek, 2. Bambič (oba Grosuplje), 3. Urhovec (Kokrica); turisti – mladinci, 40 km: 1. Beton, 2. Rozman, 3. Derling (vsi Sava); turisti – člani, 40 km: 1. Pesjak (Kokrica), 2. S. Oblak, 3. M. Oblak (oba Dol), 4. Zaggar (Kokrica); mlajši mladinci, 48 km: 1. Zanoškar (Rog), 2. Pirš (Hrastnik), 3. S. Mijajlović (Novo mesto); starejši mladinci, 48 km: 1. Ropret (Sava), 2. B. Mijajlović (Novo mesto), 3. Udovič, 4. Koželj (oba Sava). F. Jelovčan

Reprezentanti Save uspešno po Jugoslaviji

V Trebišju se je v petek končala 31. dirka po Jugoslaviji, na kateri so uspešno nastopili tudi trije kolesarji Save: Jože Valenčič za reprezentanco Jugoslavije, Slavko Zaggar in Mirko Rakuš pa pod vodstvom Franca Hvastija za reprezentanco Slovenije. Valenčič je bil s 15. mestom v končni uvrstitvi tretji Jugoslovjan, Zaggar bi z 18. mestom zadovoljil tudi v državnem dresu, debitant na dirki Mirko Rakuš pa je dosti prispeval k 6. mestu Slovenije, saj je bil v 3. etapi 12., v končni uvrstitvi pa 48. Najboljšo etapno uvrstitev je dosegel Valenčič v 5. etapi ko je bil drugi. Zmagal je Matoušek (ČSSR), ekipo pa ČSSR. F. Jelovčan

Triglav v Sarajevu

V Sarajevu je bilo letosno državno prvenstvo v atletiki za člane. Doseženih je bilo nekaj dobitnih rezultatov, vendar rekordov ni bilo.

Zato je bilo krivo tudi slabo vreme. Kranjski atleti so dosegli v posameznih disciplinah naslednje boljše uvrstitve: člani: višina: 6. Darko Prezelj 195, daljava: 6. Udovč 787, krogla: 7. Satler 14,60. J. J.

Kamikaze prvak

Pred nedavnim se je končalo 9. prvenstvo kranjske divje lige v malem nogometu. V ligi je nastopal 11 moštev. Prvenstvo je že drugič osvojila ekipa Kamikaze. Ostala moštva so se uvrstila po pričakovanjih, le od Uniona je bilo glede na okrepitve pred prvenstvom pričakovati več.

Pokalni prvaki pa so postali Filmarji, ki so v finalni tekmi premagali Arestante s 3:2.

Končna lestvica:	9	8	1	0	4	1	1	17
Kamikaze	9	8	1	0	4	1	1	17
Sedmina	9	7	0	2	3	2	16	14
Old Klanc	9	6	0	3	3	6	17	12
Zlato polje	9	4	0	5	30	28	8	
Črne ovce (-1)	9	4	1	4	24	21	8	
All stars (-1)	9	4	0	5	28	22	7	
Škrlovec boys	9	3	1	5	21	32	7	
Filmari	9	3	1	5	21	35	7	
Istanbul	9	3	0	6	10	22	5	
express (-1)	9	1	0	8	9	56	2	
Union	9	1	0	8	9	56	2	

Prvi na listi strelcev je bil T. Novak (Zlato polje) z 21 golom pred B. Mokrič (All Stars) s 15 golmi.

K. B.

Smučarji z Jezerskega za krajevni praznik

Že po tradiciji smučarski delavci z Jezerskega priredijo vsako leto za krajevni praznik smučarski dvoboje med Železno Kaplo in domaćim klubom. Na smučišču nad Češko kočo je nastopilo okoli 40 smučarjev iz obeh organizacij.

Vrstni red – člani: 1. Irma Karičar (Jezerško), 2. Renata Bregar (obe Jezerško), mladine: 1. Lidija Nahtigal, 2. Lea Jakopič (obe Jezerško), starejši člani: 1. Hanz Vertianz, 2. Klaura Eberhard (obe Železna Kapla), člani: 1. Ivan Parte (Jezerško), 2. Franc Lah (Železna Kapla), mladinci: 1. Aleks Moru (Železna Kapla), 2. Vanjo Bregar (Jezerško), pionirji: 1. Davorin Karničar (Jezerško), 2. Klaura Fritz (Železna Kapla).

A. Karničar

Alples – gorenjski prvak in polfinalist v tekmovanju za pokal maršala Tita. Od leve proti desni stojo: trener Cuderman, Rakovec, Veber J., Habjan, Čufer M., Čufer J., Krek, tehnični vodja Gajger; čepijo: Lušina, Vidmar, Veber P., Komovec, Benedičič.

Conski ligaši izločeni

V tekma 3. kola za pokal maršala Tita v rokometu na področju Gorenjske je prišlo do velikih presenečenj, saj se vsi trije conski ligaši izpadli iz nadaljnje tekmovanja. Tako se bodo v polfinalnih srečanjih, ki se bodo igrala v avgustu, med seboj srečali gorenjski ligaši. Po zadnjih rezultatih sodeč je bila kvaliteta v GRL zelo dobra, ali pa so conaši tekme vzeli neresno.

TRŽIČ B : JESENICE 21:18 (12:10) (9:7)

Mlado rezervno moštvo Tržiča je pripravilo največje presenečenje. Izločili so rutinirano moštvo Jesenice. Tekma je bila precej izenačena, čeprav so domačini ves čas vodili. Igra je bila groba in nervozna, tako da je bilo na obeh straneh precej izključev. Zaradi nešportnega obnašanja do sodnikov je bil igralec Jesenice Šubic izključen do konca tekme. V domačem moštvu so se odlikovali vsemi, predvsem pa Majc, pri gostih pa Peternej. Tekmo sta sodila Šušteršič in Bašar iz Kranja.

HUJE : RADOVLJICA 20:28 (10:16)

Radovljčani so brez težav premagali borbene Hujance v gosteh. Ves čas so bili v vodstvu in niso dovolili presenečenja. Sicer je bila to slabša tekma in zelo miroljubna. Pri

F. Porenta

Petrič absolutni re- korder

V Rovinju je bil 7. mednarodni plavalni miting v počastitev dneva borca, ki je prinesel nekaj izredno dobitnih rezultatov. Posebno se je izkazal mladi Kranjčan Borut Petrič, ki je na koncu mitinga dosegel še absolutni državni rekord na 1500 m kravu z rezultatom 17:12,8. Še prej pa se je izkazal z dvema državnima rekordoma in je prav gotovo najuspešnejši mladi plavalec Jugoslavije. Petrič je na 200 m kravu dosegel nov državni rekord za starejše pionirje, državni rekord na 800 m (9:04,9) za pionirje in mladince. Od kranjskih plavalcev se je izkazal tudi Linhart, ki je zmagal v disciplini 200 m kravu s časom 2:06,2.

Že prvi dan mitinga pa je mladi Kranjčan Borut Petrič dosegel državni rekord na 400 m kravu s časom 4:22,2. Izmed slovenskih plavalcev velja omeniti prvi dan se Kranjčančko Pajtarjevo, ki je osvojila 3. mesto na 200 m prsno in dosegla čas pod 3 minut (2:59,0). J. J.

Tako izgleda sodniška pisarna na kranjskem malokalibrskem strelšču.
– Foto: B. Malovrh

Strelci za dan borca

Strelci iz Predosej so ob dnevu borca pripravili tradicionalno meddružinsko tekmovanje kranjskih strelske družin in krajevnih organizacij. Posebnost tega tekmovanja je v tem, da se za uspeh ekipe štejejo rezultati treh različnih tekmovalnih disciplin. Tako en član ekipe strelja z MK pištolo, drugi z MK puško, tretji pa z zračno puško.

Med 12 ekipami je bila najuspešnejša vrsta kranjske Iskre.

Rezultati – ekipo: 1. Iskra 485 krogov, 2. Tone Nadižar 449, 3. Iztok 447, 4. Franc Mrak 435; posamezno: MK pištola: 1. Kern (Tabor) 152, 2. V. Frelih (Iskra) 150, 3. Hudobivnik (F. Mrak) 135; MK puška: 1. Plestenjak (Iztok) 168, 2. Černe (Iskra) 161, 3. Košnik (Sava) 154;

zračna puška: 1. Malovrh (Iskra) 174, 2. Studen (Sava) 173, 3. J. Frelih (T. Nadižar) 173 itd.

B. Malovrh

Nogometni turnir v Komendi

Za otvoritev meseca športa v Komendi je bil nogometni turnir, na katerem so sodelovale 4 ekipe. V zelo lepih in borbenih pionirskej tekmaci so bili doseženi naslednji rezultati: Komenda : Kamnik 0:1 (0:1), Šenčur : Radomlje 2:0 (1:0), finale Šenčur : Kamnik 5:3 (0:2, 2:2).

V nedeljo pa so na članskem turnirju sodelovale 3 ekipe. Rezultati: Radomlje : Komenda 3:1, Kamnik : Radomlje 0:1. Prvo mesto je zasedala ekipa Radomelj in osvojila prehodni pokal.

J.

GLAS 19
Torek – 8. julija 1975

1+3

Letos praznujemo 100-letnico ustanovitve Rdečega križa Jugoslavije. Osrednja jugoslovanska proslava obletnice te humanitarne organizacije je bila v začetku junija na Cetinju, kjer je bilo leta 1875 ustanovljeno prvo jugoslovansko društvo Rdečega križa; tej manifestaciji je sledila svetovna konferenca Rdečega križa o miru, ki je bila letos prvič organizirana v Beogradu. V okvir teh manifestacij ob obletnici je sodila tudi proslava, ki jo je organiziral Občinski odbor Rdečega križa v Kranju prejšnjo nedeljo. Ob tej priložnosti so dolgoletnim in prizadivnim aktivistom te organizacije podelili visoka priznanja RK: tako je 7 aktivistov prejelo najvišje jugoslovansko priznanje zlati znak RKJ, to so Slavka Česen, Frančka Beton, Jože Dobrun, Jože Kobal, Pavel Rink, Janez Šumi in Jože Svilgelj. Cela vrsta, kar 47 aktivistov, pa je prejela srebrne znake RK Slovenije, podeljenih pa je bilo tudi 25 diplom. Vsako priznanje pomeni uspešno prehodeno pot. Prav o tem smo povprašali nekaj letošnjih dobitnikov priznanj.

Janez Šumi iz Struževcev:

»Zares sem vesel tega čegega priznanja. Bo pa že držalo, da se v dvajsetih, tridesetih letih dela v Rdečem križu mora nekaj poznati. Moram reči, da sem se na svojem terenu najbolj zavzemal za krvodajstvo. Pred leti tu v Struževcu bilo kaj dosti krvodajalev. Potem pa smo se zmenili, da tukaj ne gre in da je drugače tudi mogoče. Nekaj nas je bilo, ki smo se zelo zavzeli, in glejte – že nekaj let zapovrstje je bila naša krajevna organizacija po številu krvodajalev med prvimi v občini, to pomeni, da smo nekajkrat presegali plan, ki je bil za nas določen. Boli me pa, da nekateri še danes, ko skoraj vsak dan slišijo o potrebah po krvi, nočejo o odzvenju krviti niti slišati. Seveda je drugače, če na kak drug način pokajo svojo humanost, na primer z materialno pomočjo Rdečemu križu.«

Frančka Beton z Rupe:

»To priznanje mi zelo veliko pomeni, toliko, da komaj morem povedati. Za tem zlatim znakom se res skrivajo dolga leta dela za Rdeči križ. Spominjam se začetkov, ko smo bolj razdeljevali pomoč, ki je iz tujine prihajala k nam, zdaj pa je delo pestrejše pa tudi pomoč je drugačna. Zdaj že naši občani sami, tisti, ki imajo več, dajejo drugim, ki

L. M.

Jože Čehovin, Občinski odbor Rdečega križa Kranj:

»Občinski odbor Rdečega križa Kranj si je zastavil nalog, da bo 100-letnico RKJ najbolje proslavljal s svojim delovnim programom. Moram reči, da smo bili doslej uspešni. Zadovoljni smo s pomladansko krvodajalsko akcijo, saj smo bili kot vedno visoko nad planom, nekaj krvodajalev pa bomo zbrali še 17. in 18. julija. Lepo nam je uspela tudi nova akcija, ko organiziramo pobiranje starega papirja in krp, saj smo med slovenskimi občinami kar pri vrhu. Vse to nam uspeva zaradi res prizadivnih sodelavcev, ki jim ni žal časa in poti, če je treba organizirati kakšno akcijo za našo organizacijo. Tudi v bodoči si bomo prizadevali, da bodo v krajevnih organizacijah RK delali res najprizadivnejši, tako kot so zdajšnji odlikovanci. Naša organizacija čaka našrekar do naloga, naj omenim tu organiziranje soseske pomoči, potem nadaljnje sodelovanje s strokovno socialno službo, nadaljnje zdravstveno prosvetljevanje prebivalstva, sodelovanje pri vzgoji voznikov s tečaji prve pomoči, pa širjenje članstva RK in še in še.«

L. M.

Radovljiska občinska priznanja

Na zadnji seji vseh treh zborov radovljiske občinske skupščine 25. junija so razpravljali o predlogih za podelitev letošnjih občinskih priznanj. Sklenili so, da letosna občinska priznanja prejmejo Janez Bežnik z Gorjuš, Peter Kunstelj z Bohinjske Belje, Pasan Mehmedmočić iz Radovljice, Albin Zavrlšnik z Bledu in Narodno zabavni ansambel

bratov Avsenik. Javna priznanja pa bodo podelili planinskemu društvu Radovljica, gasilskemu društvu Bled in tovarni športnega orodja Elan Begunje.

Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji občinske skupščine za letošnji občinski praznik 5. avgust. Slavnostna seja bo letos 1. avgusta.

A. Z.

XX. izseljenski piknik

Prisrčno snidenje slovenskih rojakov

Jubilejni izseljenski piknik sta obiskala tudi predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brecelj ter predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinčič – Srečanje naših rojakov je obiskalo blizu 30.000 ljudi – Odlična organizacija – Tudi prihodnji piknik spet v Škofji Loki

naših rojakov, 92-letni Franc Belinc iz Holandije, ki prihaja v Slovenijo vsako leto ...

Na svidenje v Škofji Loki prihodnje leto, je bilo slišati mnoge obiskovalce, ko smo zvezčer zapuščali prizorišče jubilejnega izseljenskega piknika.

Besedilo: J. Govekar
Slike: F. Perdan

Obiskovalcem piknika je spregovoril predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinčič.

Gledalci so navdušeno pozdravili nastop pevca Edija Kenika, našega rojaka, ki živi v Clevelandu v ZDA.

Petkovo srečanje naših rojakov v Škofji Loki je bilo zares prisrčno. Piknik sta že v dopoldanskih urah obiskala predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brecelj ter predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinčič. Prav vsak od rojakov je gostoma želel stisniti roko, spregovoriti besedo. Toda to zaradi množice obiskovalcev žal vsem ni bilo mogoče.

»Ostanite most prijateljstva med narodi,« je v svojem kratkem nagonu dejal na pikniku našim rojakom predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinčič. Nato se je spomnil svojega nedavnega obiska v ZDA. »Člani delegacije izvršnega sveta, ki sem jo vodil,« je dejal, »smo na oni strani velike luže doživljali sproščeno, nenarejeno in čudovito gostoljubje, ki ga zmorcejo le naši rojaki.«

Obiskovalce piknika so pozdravili tudi mnogi naši rojaki: med njimi Frenk Tekavec, ki je iz Mimesotte v ZDA v staro domovino pripeljal 460

Na prizorišču piknika se vsako leto zberejo na tovariškem srečanju tudi borce NOV. Letošnje je bilo še posebno prisrčno.

Nastop otrok iz St. Catherinesa v Kanadi, ki so te dni na počitnicah v Sloveniji.

Pozdravljeni domovina naših očetov in mater, je dejal Frenk Tekavec, vodja skupine iz ameriške Mimesotte.

Stare običaje v zvezci z mladino so ob komentarju dramskega igralca Jožeta Zupana prikazali mladci iz Poljanske doline.